

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ :
ศึกษาเฉพาะกรณี พื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร

Decision Making Factors on Saving with Commercial Banks :
A Case Study of Bangkok Area

โดย

นางสาวพรทิพย์ อยู่สาร

ปีการศึกษา 2541

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

**MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION PROGRAM
DEPARTMENT OF AGRI-BUSINESS ADMINISTRATION**

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ :
ศึกษาเฉพาะกรณี พื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร

Decision Making Factors on Saving with Commercial Banks :
A Case Study of Bangkok Area

โดย

นางสาวพรทิพย์ อยู่สาร
รหัสประจำตัว 39066678

เสนอ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ)
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541

ใบรับรองการศึกษาอิสระ (Independent Study)

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ :

ศึกษาเฉพาะกรณี พื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร

Decision Making Factors on Saving with Commercial Banks :

A Case Study of Bangkok Area

โดย

นางสาวพรทิพย์ อยู่สาธิต

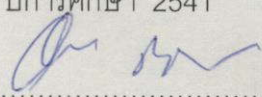
รหัสประจำตัว 39066678

รายงานฉบับนี้ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอิสระ

หลักสูตร บธ.ม. (บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)

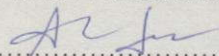
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541

ลายเซ็นอาจารย์ที่ปรึกษา

.....

(รองศาสตราจารย์อมรศรี ตันพิพัฒน์)

ลายเซ็นหัวหน้าภาควิชา

.....

(อาจารย์เสาวคนธ์ เลิศกาญจนะ)

บทคัดย่อ

- ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ :
ศึกษาเฉพาะกรณี พื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร
- นักศึกษา : นางสาวพรทิพย์ อยู่สาธิต
- ระดับการศึกษา : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
- สาขาวิชา : บริหารธุรกิจ
- อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์อมรศรี ต้นพิพัฒน์

ประเทศไทยประสบปัญหาช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนมาโดยตลอด การระดมเงินออมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ในการวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์รวมทั้งศึกษาถึงรูปแบบและลักษณะการเก็บออมของประชาชนด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างลูกค้าผู้ที่ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์จำนวน 300 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยทางด้านลักษณะประชากร เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ กลุ่มลูกค้าเลือกออมเงินกับธนาคารกรุงไทยมากที่สุด เนื่องจากมีความสะดวกในการไปใช้บริการ และถ้ากลุ่มผู้ออมเงินมีรายได้เพิ่มขึ้นก็จะทำการออมเพิ่มขึ้นด้วย วัตถุประสงค์ในการออมลูกค้าส่วนใหญ่จะออมเงินเพื่ออนาคตของตนเอง รองลงมาเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน และป้องกันการสูญหาย ผลการพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ ลูกค้าให้ความสำคัญกับความรวดเร็วในการให้บริการเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ ความสะดวกในการไปใช้บริการ รวมถึงความมั่นคงของธนาคาร และกิจกรรมรยาทของพนักงาน ส่วนปัจจัยที่กลุ่มผู้ออมเงินกับธนาคารให้ความสำคัญน้อย คือ เรื่องของคำแนะนำของเพื่อน การชักชวนจากพนักงาน และบุคคลในครอบครัว

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ถ้าธนาคารพาณิชย์ต้องการเพิ่มปริมาณเงินฝากในธนาคารพาณิชย์ให้สูงขึ้น ธนาคารควรปรับปรุงวิธีการทำงาน และพัฒนาบริการให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการพัฒนาและฝึกอบรมพนักงานให้มีจิตสำนึกในการให้บริการด้วย เนื่องจากลูกค้าจะคำนึงถึงการให้บริการของธนาคารมากที่สุด เมื่อต้องการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมในการออมเงินของประชาชน ก็ได้คำนึงถึงผลตอบแทนมากนัก การออม

เงินของประชาชนได้ถูกกำหนดสัดส่วนไว้ตามรายได้ที่พวกเขาได้รับ และเก็บออมเพื่ออนาคตของตนเอง กลยุทธ์ของธนาคารพาณิชย์ในการแข่งขันด้านการระดมเงินออมจากประชาชน จะไม่สามารถใช้กลยุทธ์เดิม คือ การแข่งขันทางด้านราคาอีกต่อไป เพราะกลยุทธ์เหล่านั้นอาจจะสร้างภาระค่าใช้จ่ายที่สูงให้กับธนาคาร ในขณะที่การหารายได้มาชดเชยก็ทำได้ยากลำบากมากขึ้น ดังนั้น การแข่งขันของธนาคารยุคปัจจุบันต้องมุ่งเน้นการประหยัดค่าใช้จ่าย กลยุทธ์ในการแข่งขันด้านเงินฝากของธนาคารพาณิชย์จะต้องใช้การสร้างรูปแบบเงินฝากที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น การปรับปรุงการให้บริการที่มีความสะดวกรวดเร็ว และสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า เป็นต้น

ABSTRACT

Title : Decision Making Factors on Saving with Commercial Banks :
A Case Study of Bangkok Area

Student : Miss Pornthip Yousathorn

Level of Study : Master of Business Administration

Major : Business Administration

Advisor : Associate Professor Amornsri Tanpipat

Thailand had an experience between the gaps of saving and investment. Fund mobilizing was an important factor in developing Thai economy. The objective of this research was to identify the factors affecting on the decision of commercial bank customer in savings, including model and characteristic of saving. Data collection was conducted through distribution of questionnaires to 300 commercial bank customers, and then the collected data was analyzed by using the statistic method.

Research findings indicated that demographic factors, such as gender, age, education, occupation and income level, do not have influence on the customers' saving decision. Most of the samples chose to save their money with Krung Thai Bank due to the Bank's convenient locations. Moreover, the customers will save more if they have more income. Most of the customers save their money for future use, emergency and loss prevention purposes consecutively.

The research also revealed that the most significant factor contributed to the customers' decision to save with a certain bank was the bank's service expedition. Other important factors include location, stability, and service quality successively. The less significant factors include recommendations from friends and family, and the bank's staff persuasion.

The recommendation, the research implied that if commercial banks intend to increase their deposit quantity, they would have to improve their work procedure and service offerings. They would also have to increase their investment in staff training,

specifically in areas of customer service. This was due to the fact that the customers would be mostly concerned with the bank's service quality when choosing a bank for their savings. However, the customers' saving behavior was not based on the expected return on savings, but on specific proportion of their income and their concern for the future. Commercial banks would no longer be able to exercise pricing strategies in competing with other banks to mobilize the funds from the customers. This is because those strategies could translate into higher interest expenses to the banks, while their interest income would be burdensome to earn. Consequently, the banks would have to compete by focusing on expense reduction, deposit product differentiation with more perceived value, and improving service quality to enhance customer's satisfaction.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าและจัดทำรายงานการศึกษาอิสระฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อมรศรี ตันพิพัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำแนะนำต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดทำรายงานการศึกษาอิสระฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นอกจากนั้น ผู้เขียนขอขอบคุณคุณพ่อและคุณแม่ ที่คอยให้กำลังใจ รวมทั้งน้องชาย ที่มีส่วนช่วยในการค้นคว้าหาข้อมูล ตลอดจนเพื่อน ๆ โดยเฉพาะคุณสุวัฒน์ เอื้อเพื่อ ที่คอยให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ด้วยดีตลอดมา

พรทิพย์ อยู่สาธิต

พฤศจิกายน 2541

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(1)
สารบัญ	(2)
สารบัญตาราง	(4)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญ และปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ขอบเขตของการศึกษา	6
นิยามศัพท์	7
การตรวจเอกสาร	8
สมมติฐานการศึกษา	12
วิธีการศึกษา	12
บทที่ 2 โครงสร้าง ความสำคัญ และสถาบันการเงินที่ทำการระดมเงินออม	15
โครงสร้างและความสำคัญของการออม	15
สถาบันการเงินที่ทำการระดมเงินออม	19
โครงสร้างเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์	35
บทบาทของรัฐบาลในการส่งเสริมการออม	37
บทที่ 3 ผลการศึกษา	40
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	40
รูปแบบและลักษณะการออมของกลุ่มตัวอย่าง	47
การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์	53
การเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์	57
อภิปรายผล	67

	หน้า
บทที่ 4 สรุปและข้อเสนอแนะ	69
สรุป	69
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	77

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงช่องว่างการออมและการลงทุนปี พ.ศ. 2531-2539	2
2	สัดส่วนเงินออมภาคครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	3
3	การออมทรัพย์ของครัวเรือนที่สถาบันการเงินภายในประเทศ	5
4	โครงสร้างการออมของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2524-2538	17
5	ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง	42
6	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุและเพศ	45
7	ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	46
8	ระดับการศึกษาจำแนกตามอายุ	46
9	รายได้หลักของครอบครัวจำแนกตามเพศ	47
10	ข้อมูลเกี่ยวกับการออมของกลุ่มตัวอย่าง	48
11	ร้อยละของการออมเงินจำแนกตามเพศ	50
12	ร้อยละของการออมเงินจำแนกตามระดับการศึกษา	51
13	ร้อยละของการออมจำแนกตามอาชีพ	51
14	ร้อยละของการออมจำแนกตามขนาดของครัวเรือน	52
15	วัตถุประสงค์ในการออมจำแนกตามเพศ	52
16	วัตถุประสงค์ในการออมจำแนกตามอายุ	53
17	ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์	58
18	ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์โดยพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านจำแนกตามเพศ	59
19	ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์โดยพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านจำแนกตามอายุ	60
20	ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์โดยพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านจำแนกตามสถานภาพ	61
21	ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์โดยพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านจำแนกตามระดับการศึกษา	63

ตารางที่		หน้า
22	ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์โดยพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านจำแนกตามอาชีพ	64
23	ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์โดยพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านจำแนกตามขนาดของครัวเรือน	65
24	ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์โดยพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านจำแนกตามรายได้	66

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

ความไม่สมดุลระหว่างการลงทุนและการออม เป็นปัญหาที่มีมานานตั้งแต่การเริ่มการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจ ภายหลังจากการวางแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับแรกในปี พ.ศ. 2504 ที่มุ่งเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจ รัฐบาลได้กำหนดแนวทางหลักในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการลงทุนในสิ่งก่อสร้างพื้นฐาน รัฐบาลพยายามทุ่มเททรัพยากรและงบประมาณ เพื่อสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการลงทุนของภาคเอกชนในอนาคต ซึ่งจะช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว (ตีรณ, 2533: 192) ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดการเจริญเติบโตของระบบเศรษฐกิจ คือ การลงทุน โดยที่มาของเงินลงทุนที่สำคัญมีอยู่ 2 แหล่งด้วยกัน คือ แหล่งเงินทุนภายในประเทศ และ แหล่งเงินทุนภายนอกประเทศ แหล่งเงินทุนภายในประเทศ ประกอบด้วย การออมภาคครัวเรือน การออมภาคธุรกิจ การออมภาครัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ ส่วนแหล่งเงินทุนภายนอกประเทศ ได้แก่ การออมจากต่างประเทศ ซึ่งถูกนำเข้ามาในรูปของเงินกู้ และการลงทุนจากต่างประเทศ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับแหล่งเงินทุนภายในประเทศ โดยการระดมเงินออมจากประชาชนเพื่อนำไปใช้ในการลงทุน ดังนั้น เงินออมจึงถือเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในการสนับสนุนการลงทุน และการผลิตให้สามารถขยายตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากเงินออมภายในประเทศอยู่ในระดับที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการลงทุน ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างการออมกับการลงทุนขึ้นแล้ว จะต้องมีการพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากภายนอกประเทศ ก่อให้เกิดปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด และเกิดความชะงักงันในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

สำหรับประเทศไทย การที่เงินออมมีไม่เพียงพอต่อการลงทุนจะพิจารณาได้จากการที่ประเทศไทยขาดดุลบัญชีเดินสะพัดในปี พ.ศ. 2538-2539 สูงกว่าร้อยละ 8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ประกอบกับการใช้เงินทุนจากต่างประเทศ ทำให้ภาระหนี้ต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ การขาดแคลนเงินออมภายในประเทศยังพิจารณาได้จากช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุน (Saving Investment Gap) ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนอยู่ในระดับที่ห่างกันโดยตลอด (ตารางที่ 1) นั่นหมายถึง การที่ประเทศไทยจะต้องทำการกู้ยืมเงินทุนจากภายนอกประเทศเพื่อนำมาลงทุนในประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดหนี้สินปีละ

หลายหมื่นล้านบาท ย่อมส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจในด้านการเงินการคลังของประเทศ

ตารางที่ 1 แสดงช่องว่างการออมและการลงทุนปี พ.ศ. 2531-2539

ปี พ.ศ.	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ		การลงทุนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ		การออมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ		ช่องว่างการออมและการลงทุน (ร้อยละ)
	(พันล้านบาท)	(พันล้านบาท)	(ร้อยละ)	(พันล้านบาท)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	
2531	1,559.8	508.4	32.6	468.1	30.0	(2.6)	
2532	1,856.9	651.2	35.1	586.9	31.6	(3.5)	
2533	2,186.0	902.9	41.3	716.7	32.8	(8.5)	
2534	2,507.0	1,070.9	42.7	862.9	34.4	(8.3)	
2535	2,827.2	1,130.5	39.9	972.8	34.4	(5.6)	
2536	3,163.9	1,277.6	40.4	1,092.5	34.53	(5.9)	
2537	3,600.9	1,475.2	40.9	1,253.3	34.8	(6.2)	
2538	4,138.9	1,742.8	42.1	1,462.0	35.3	(6.8)	
2539	4,589.3	1,919.0	41.8	1,524.5	33.2	(8.6)	

ที่มา : (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540)

ปัญหาการขาดแคลนเงินออมของประเทศดังที่กล่าวมาแล้วนั้น รวมทั้งการที่เงินออมในภาคครัวเรือนต่อรายได้ประชาชาติมีแนวโน้มลดลงเป็นลำดับตั้งแต่ปีพ.ศ. 2532 เป็นต้นมา โดยมีสัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลงจากร้อยละ 14.4 ในปี พ.ศ. 2532 มาอยู่ที่ร้อยละ 7.2 ในปี พ.ศ. 2538 (ตารางที่ 2) เช่นเดียวกับจำนวนเงินออมในภาคครัวเรือนต่อประชากร 1 คน ที่มีแนวโน้มลดลงจาก 4,785 บาท ในปี พ.ศ. 2532 เป็น 4,416 บาท ในปี พ.ศ. 2537 และมีอัตราการขยายตัวลดลงจากร้อยละ 24.6 เหลือเพียงร้อยละ 1.2 แม้ว่าในปี พ.ศ. 2538 เงินออมต่อหัวของประชากรเริ่มปรับตัวดีขึ้นบ้าง โดยมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 5,013 บาท และมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 13.52 (วรุณรัตน์, 2540) รัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหา

ตารางที่ 2 สัดส่วนเงินออมภาคครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ปี พ.ศ. 2531-2539

	ปี พ.ศ.	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539
จำนวนประชากร	ล้านคน	54.9	55.9	56.3	56.9	57.8	58.3	59.1	59.8	60.1
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	พันล้านบาท	1,559.8	1,856.9	2,186.0	2,507.0	2,827.2	3,163.9	3,600.9	4,138.9	4,589.3
เงินออมภาคครัวเรือน	ล้านบาท	211,138	267,435	218,196	242,895	272,706	254,486	261,000	299,800	257,777
ร้อยละต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	ร้อยละ	13.5	14.4	9.9	9.7	9.7	8.0	7.3	7.2	5.6
อัตราการเปลี่ยนแปลง	ร้อยละ	NA 1/	26.7	(18.4)	11.3	12.3	(6.7)	2.6	14.9	(14.0)
เงินออมต่อจำนวนประชากร	บาท	3,842	4,785	3,876	4,264	4,719	4,362.0	4,416	5,013	4,238
อัตราการเปลี่ยนแปลง	ร้อยละ	NA	24.6	(19.0)	10.0	10.7	(7.6)	1.2	13.5	(15.5)

หมายเหตุ 1/ ไม่สามารถหาข้อมูลได้

ที่มา : (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540)

ที่เกิดขึ้น จึงได้พยายามหาทางแก้ไขโดยใช้มาตรการและแนวทางต่าง ๆ ในการกระตุ้นการออมของประเทศไทยให้สูงขึ้น เพื่อที่จะนำเงินออมจากภายในประเทศมาทำการลงทุนแทนการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ กล่าวคือ รัฐบาลพยายามที่จะลดช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนให้แคบลง

สถาบันการเงินต่าง ๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทหลักทรัพย์ ฯลฯ ถือได้ว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมการระดมเงินฝากจากแหล่งเงินทุนในประเทศที่มีเหลืออยู่ หลังจากการใช้จ่ายปกติแล้วนำมาปล่อยกู้ให้กับแหล่งที่มีความต้องการเงินลงทุนไปทำการลงทุนในโครงการและธุรกิจประเภทต่าง ๆ รัฐบาลจึงพยายามหามาตรการต่าง ๆ ในการระดมเงินออมจากประชาชนโดยผ่านสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์ เป็นสำคัญ ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ นับเป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวกลางทางการเงินที่สำคัญที่สุดในระบบการเงินของไทย

ธนาคารพาณิชย์จะทำหน้าที่ระดมเงินออมจากผู้ออมในรูปของการรับฝากเงินระยะสั้น และนำเงินดังกล่าวมาปล่อยกู้แก่ผู้ต้องการเงินทุนระยะสั้น โดยธนาคารจะได้รับผลตอบแทน คือ ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยหักด้วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของธนาคาร ปริมาณเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์มีการเคลื่อนไหวในทิศทางที่แตกต่างกันไปในแต่ละปี โดยปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือจากทางการในรูปของการยกเว้นหรือลดอัตราภาษีดอกเบียเงินฝากประเภทต่าง ๆ คู่แข่งในการระดมเงินออมของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นสถาบันการเงินต่าง ๆ เช่น บริษัทเงินทุน บริษัทประกันชีวิต ที่มีสัดส่วนเงินออมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่า ธนาคารพาณิชย์จะต้องเผชิญกับการแข่งขันการระดมเงินออมจากสถาบันการเงินอื่น ๆ และจากมาตรการของทางการที่สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนต่าง ๆ ได้แก่ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญ ฯลฯ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งระดมเงินออมในระยะยาวมากขึ้น ขณะที่เครื่องมือและตราสารทางการเงินรูปแบบใหม่ ๆ เช่น ตราสารอนุพันธ์ ซึ่งเป็นทางเลือกใหม่ในการลงทุน และมีผลทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินฝากจากธนาคารพาณิชย์เพื่อนำไปลงทุนในรูปแบบดังกล่าว อันจะทำให้ธนาคารพาณิชย์มีบทบาทในการเป็นตัวกลางทางการเงินน้อยลง แต่จากข้อได้เปรียบของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นสถาบันการเงินที่มีความมั่นคงและดำเนินกิจการมาเป็นเวลานาน อีกทั้งมีช่องทางในการระดมเงินฝากกระจายอยู่ทั่วภูมิภาคของประเทศ จึงมีผลทำให้เงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งจะเห็นได้จากการระดมเงินออมภาคครัวเรือนของสถาบันการเงินในประเทศ ในช่วง ปี พ.ศ. 2534-2538 ได้มีการเติบโตขึ้นอย่างมาก (ตารางที่ 3) โดยสถาบันการเงินที่มีบทบาทในการระดมเงินออมมากที่สุด คือ ธนาคารพาณิชย์

ตารางที่ 3 การอนุมัติทรัพย์สินของครัวเรือนที่สถาบันการเงินภายในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2534-2538

(หน่วย : พันล้านบาท)

	2534		2535		2536		2537		2538	
	มูลค่า	เปลี่ยนแปลง ร้อยละ	มูลค่า	เปลี่ยนแปลง ร้อยละ	มูลค่า	เปลี่ยนแปลง ร้อยละ	มูลค่า	เปลี่ยนแปลง ร้อยละ	มูลค่า	เปลี่ยนแปลง ร้อยละ
ธนาคารพาณิชย์	1,332.1	16.0	1,552.2	16.5	1,787.1	15.1	1,995.1	11.6	2,372.2	18.9
บริษัทเงินทุน	201.9	30.6	293.9	45.6	373.6	27.2	477.4	27.8	572.0	19.8
บริษัทประกันชีวิต	44.9	22.1	55.7	24.1	67.4	21.1	77.1	14.3	94.1	22.1
สหกรณ์การเกษตร	6.0	16.8	7.4	23.4	9.4	27.2	11.9	26.3	14.7	23.5
สหกรณ์ออมทรัพย์	45.9	19.1	63.6	38.6	88.2	38.7	112.0	27.0	141.1	26.0
บริษัทเครดิตฟองซิเอร์	2.5	37.5	3.4	34.6	4.6	38.4	4.8	3.6	5.4	11.6
ธนาคารออมสิน	119.2	6.7	130.0	9.1	142.1	9.3	156.4	10.1	179.2	14.6
ธนาคารเพื่อการเกษตร	15.1	15.8	17.6	17.2	22.6	28.0	31.2	38.1	44.9	44.1
ธนาคารอาคารสงเคราะห์	22.9	32.9	25.4	13.2	32.2	23.8	36.0	19.2	46.8	30.0
รวม	1,790.4	17.1	2,149.1	20.0	2,527.1	17.6	2,901.8	14.8	3,470.3	19.6

ที่มา : (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2539)

การออมเงินกับธนาคารพาณิชย์นั้นถือเป็นการออมในรูปทรัพย์สินทางการเงิน ประชาชนที่ทำการออมย่อมต้องการได้ประโยชน์จากการออมสูงสุด แต่การออมอย่างไรจึงจะดีที่สุดก็ต้องพิจารณาเปรียบเทียบปัจจัยอื่น ๆ ในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความเสี่ยง ความมั่นคง และความสะดวก เป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ ว่าอะไรคือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะได้นำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการออมของประชาชน และวางแผนการออมในอนาคต ซึ่งการออมของประชาชนจะเป็นแหล่งเงินทุนในระยะยาว อันจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยรวมอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์
2. เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและลักษณะในการเก็บออมของประชาชนในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการออมเงินของประชาชนกับธนาคารพาณิชย์
2. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมของประชาชนที่มีต่อการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์
3. เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การตลาดของธนาคารพาณิชย์ในการระดมเงินออมจากประชาชน

ขอบเขตของการศึกษา

1. เป็นศึกษาเฉพาะเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งหมายถึง เงินฝากที่มีดอกเบี้ย ได้แก่ เงินฝากสะสมทรัพย์ และ เงินฝากประจำ
2. ประชากรที่ใช้ศึกษา จะเป็นประชากรที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

3. ระยะเวลาในการศึกษา ตั้งแต่เดือนมิถุนายน-ตุลาคม พ.ศ. 2541

นิยามศัพท์

- ✓ ปัจจัย หมายถึง เหตุที่จะทำให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่ง
- ✓ การออม หมายถึง การประหยัด การเก็บหอมรอมริบ หรือผลรวมของเงินสะสม ณ วันใดวันหนึ่ง
- ธนาคารพาณิชย์ หมายถึง กิจการที่ประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือ เมื่อสิ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้ และใช้ประโยชน์เงินนั้นทางใดทางหนึ่งหรือหลายทาง เช่น ให้สินเชื่อ ซื้อขายตัวแลกเปลี่ยน หรือ ตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด หรือ ซื้อขายเงินปรีวรรตต่างประเทศ เป็นต้น
- ดอกเบี้ย หมายถึง ผลตอบแทนที่ได้รับจากการนำเงินไปออมไว้กับธนาคาร
- รายได้หลัก หมายถึง ผลรวมของรายได้ประจำที่ครอบครัวได้รับทุกเดือน เช่น เงินเดือน รายได้ค่าเช่า เป็นต้น หรือเงินได้ประเภทอื่นที่ได้รับเป็นประจำสม่ำเสมอ
- การให้บริการ หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อบริการด้านต่าง ๆ ที่ได้รับจากธนาคารพาณิชย์ เมื่อนำเงินไปออม โดยมีรายละเอียดของการให้บริการ ดังนี้
 - ความรวดเร็วของบริการที่ได้รับในการเข้าไปใช้บริการแต่ละครั้ง
 - พนักงานมีอัธยาศัยไมตรีเป็นอย่างดีในการให้บริการ
 - การมีสาขาในการให้บริการแก่ลูกค้าจำนวนมาก
 - ทำเลที่ตั้งของสาขาที่ไปใช้บริการ สะดวกสบายในการเดินทาง
- ความมั่นคง หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อธนาคาร เกี่ยวกับเรื่อง ต่อไปนี้
 - ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร คือ บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารของธนาคารมีชื่อเสียง ความรู้ ความสามารถ น่าเชื่อถืออย่างน้อยเพียงใด
 - ชื่อเสียงของธนาคาร คือ ชื่อเสียงที่ดีในการบริหารงานอย่างถูกกฎหมาย มีผลการดำเนินงานดี ไม่เคยมีความผิดหรือความบกพร่องในการดำเนินธุรกิจการรับฝากเงิน
 - ความเชื่อถือในความมั่นคงของธนาคาร คือ ชื่อเสียงที่ดีของธนาคารมีความมั่นคงปลอดภัย น่าเชื่อถือหรือไม่เพียงใด

การตรวจเอกสาร

สุจิตรา (2526) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตเมือง และในเขตชนบทของประเทศไทย โดยแบ่งการพิจารณาเป็นรายภาคประกอบไปด้วย กรุงเทพมหานคร (รวมทั้ง นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ) ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งแต่ละภาคจะแบ่งแยกเป็นเขตเมือง เขตชนบท และได้สร้างแบบจำลองพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือน และแบบจำลองความต้องการออมในลักษณะต่าง ๆ ที่อยู่ในความนิยมของครัวเรือน ประกอบด้วยความต้องการออมในรูปเงินสด ความต้องการออมในรูปเงินฝากธนาคารออมสิน และสลากออมสิน ความต้องการในรูปกรมธรรม์ประกันชีวิต โดยในการศึกษาได้ใช้ข้อมูลจากแบบสอบถาม โครงการระดมเงินออมในปี พ.ศ. 2533 ของธนาคารแห่งประเทศไทย ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่มีสัดส่วนการออมในรูปของการถือสินทรัพย์ทางการเงินในระบบต่อสินทรัพย์การเงินรวมสูงกว่าสินทรัพย์ทางการเงินนอกระบบ ทั้งนี้ยกเว้นในเขตชนบทของกรุงเทพมหานคร และ 3 จังหวัดรอบนอกที่มีสัดส่วนการถือสินทรัพย์ทางการเงินนอกระบบสูงกว่าในระบบ ซึ่งรูปแบบของสินทรัพย์ทางการเงินในระบบที่อยู่ในความนิยมได้แก่ เงินฝากธนาคารพาณิชย์ กรมธรรม์ประกันชีวิต เงินฝากธนาคารออมสินและสลากออมสิน ส่วนรูปแบบในการตัดสินใจออมรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ สถานที่ตั้งของสถาบันการเงิน ความสามารถในการถอนเงิน ความมั่นคงของสถาบันการเงิน และผลตอบแทนที่ได้รับ โดยการออมมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการยามชราและเจ็บป่วย เพื่อการศึกษา เพื่อป้องกันการสูญหาย ผลตอบแทนและสถานที่ตั้งของสถาบันการเงิน มีบทบาทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการอธิบายความต้องการออมดังกล่าวของครัวเรือน นอกจากนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ยังได้วิเคราะห์แบบจำลองการออมภาคครัวเรือนโดยจำแนกตามอายุของหัวหน้าครัวเรือน พบว่า ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออมของครัวเรือนในแต่ละภาคส่วนใหญ่ไม่ได้แสดงความสัมพันธ์อย่างแน่ชัดกับชั้นอายุ สำหรับกรณีแยกตามชั้นรายได้ พบว่าเมื่อระดับรายได้เพิ่มขึ้น ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออมเพิ่มขึ้นตาม

สุชาติ และคณะ (2526) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การออมของภาคครัวเรือน โดยใช้ข้อมูลแบบอนุกรมเวลา ระหว่างปี พ.ศ. 2510-2523 ของกองบัญชีรายได้ประชาชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยการศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่กำหนดพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือนของประเทศไทย และเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของไทย ญี่ปุ่น และฟินแลนด์ วิธีการศึกษาได้สร้างสมการเพื่ออธิบายพฤติกรรมการออม โดยแยกตามองค์ประกอบของการออม ได้แก่ การออมในรูปสินทรัพย์ถาวร การออมในรูปสินทรัพย์ทางการเงิน และการออมอื่น ๆ ตัวแปรที่

นำมาศึกษาประกอบไปด้วยปัจจัยที่กำหนดความสามารถในการออม ได้แก่ รายได้ ปัจจัยที่กำหนดสิ่งจูงใจในการออม ได้แก่ จำนวนสาขาของสถาบันการเงิน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ รายได้ อัตราดอกเบี้ยกู้ยืม อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก จำนวนสาขาของสถาบันการเงิน และการคาดหมายเกี่ยวกับราคาสำหรับผลการเปรียบเทียบการออมของภาคครัวเรือน ระหว่าง ไทย ญี่ปุ่น และ ฟินแลนด์ พบว่าในญี่ปุ่น และฟินแลนด์ ครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีอายุน้อยและสูงอายุ อัตราการออมจะต่ำกว่าครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนมีอายุปานกลาง ส่วนประเทศไทยพบว่าครัวเรือนที่หัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุปานกลาง (40-49 ปี) จะมีอัตราการออมต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีภาระในการเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่บุตรหลาน ทำให้รายจ่ายของครัวเรือนเพิ่มขึ้นมาก อัตราการออมจึงต่ำลง

⇒ เตือนจิต (2529) ได้สรุปว่าการออมส่วนบุคคล จะมีมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการ ได้แก่ ประการแรก คือการสร้างนิสัยประหยัด ประการที่สอง คือการมีรายได้ที่แท้จริงซึ่งหมายถึง รายได้เมื่อเปรียบเทียบกับระดับราคาสินค้า ถ้ารายได้ที่เป็นตัวเงินเท่าเดิม เมื่อใดที่สินค้านำราคาแพงขึ้นรายได้ที่แท้จริงจะลดลง ถ้าราคาสินค้าถูกลงรายได้ที่แท้จริงจะสูงขึ้น ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันราคาสินค้าสูงขึ้นเรื่อย ๆ เร็วกว่ารายได้ที่เป็นตัวเงิน จึงทำให้รายได้ที่แท้จริงของประชาชนและเงินเหลือออมก็ลดลง ประการสุดท้าย คือความสะดวกในการออม หากมีบริการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ก็จะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ออมเงินมากขึ้น เช่น การจัดเจ้าหน้าที่ออกไปรับเงินออม การหักเงินเดือนเข้าบัญชีที่ออมโดยตรง เป็นต้น

⇒ รัตนา (2531) ได้ให้ความหมายของการออม หมายถึง รายได้สุทธิส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายอุปโภคบริโภค ถ้ารายได้สุทธิอยู่ในระดับต่ำเงินออมย่อมต่ำไปด้วย เมื่อมีรายได้สุทธิสูงขึ้นเงินออมย่อมเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ดังนั้น การออมย่อมมีความสัมพันธ์กับรายได้สุทธิของบุคคล

สนธยา (2535) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์การออมภาคครัวเรือนไทย ปี พ.ศ. 2517-2533” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมภาคครัวเรือนไทย โดยศึกษาปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนไทย จากตัวอย่างแบบสอบถาม 500 ครัวเรือน ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า เหตุผลในการออมในรูปสินทรัพย์ทางการเงินส่วนใหญ่ จะคำนึงถึงความปลอดภัยและผลตอบแทนจากการออม เหตุผลในการออมในรูปเงินฝากกับสถาบันการเงิน พบว่าเกิดจากความพอใจด้านการบริการต่าง ๆ สำหรับเหตุผลในการออมนอกสถาบันการเงินมีสาเหตุจากผลตอบแทนที่ได้มากกว่าการออมกับสถาบันการเงิน จุดมุ่งหมายในการออมกับสถาบันการเงินส่วนมากออมไว้เพื่อเป็นทุนการศึกษา การรักษาพยาบาล ใช้ในยามชรา และเพื่อซื้อ

อสังหาริมทรัพย์ สำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติด้านปัจจัยที่กำหนดการออมภาคครัวเรือน โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากหน่วยงานต่าง ๆ ทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร จากสมการความสัมพันธ์ต่าง ๆ ของการออมภาคครัวเรือนโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์และค่าความยืดหยุ่นของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม ซึ่งปัจจัยที่กำหนดการออมภาคครัวเรือนที่มีนัยสำคัญคือ รายได้ต่อหัวของแรงงาน อัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับการสินทรัพย์ทางการเงิน และสินทรัพย์ถาวรสุทธิ

ศุภชัย (2536) ศึกษาเรื่อง "ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ศึกษากรณีของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2513 - 2532" ได้กล่าวถึงทฤษฎีของเคนส์ว่า เคนส์ได้ตั้งสมมติฐานว่าด้วยการบริโภคไว้ 2 ข้อ คือ ข้อที่ 1 รายได้ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละครั้งนั้น แบ่งได้เป็นสองส่วนคือถ้าไม่ใช้จ่ายในการบริโภคเพิ่มขึ้นก็ต้องออมไว้ ข้อที่ 2 รายได้ที่เพิ่มขึ้นในแต่ละครั้งนั้น จะทำให้ค่าใช้จ่ายในการบริโภคและการออมเพิ่มขึ้นพร้อม ๆ กัน จะไม่มีรายการใดลดลงมากกว่าแต่ก่อน แต่ทว่าค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่เพิ่มขึ้นนั้นจะเพิ่มขึ้นเป็นอัตราส่วนน้อยกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถตีความได้ว่า การออมคือความแตกต่างระหว่างรายได้และค่าใช้จ่ายในการบริโภค การออมนั้นสามารถหาได้จากบัญชีกำไร ขาดทุนหรือจากบัญชีบุคคล ซึ่งการออมจะเป็นการเปลี่ยนแปลงสุทธิของทรัพย์สินกล่าวคือ เป็นส่วนเกินสุทธิทรัพย์สินที่มีมากกว่าหนี้สิน การออมสามารถจะนิยามได้ว่าเป็นการเพิ่มขึ้นของทรัพย์สินทั้งหมดหักด้วยการเพิ่มขึ้นของหนี้สินทั้งหมด หลังจากที่ได้มีการปรับค่าของบางรายการและปรับปรุงค่าของการโอนทุน นอกจากนี้ ผลการศึกษาทำให้สามารถสรุปปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนไทยได้ ดังนี้ ปัจจัยที่กำหนดความสามารถในการออม ซึ่งได้แก่ รายได้ และความมั่นคงของบุคคล โดยเมื่อประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น และ/หรือ มีความมั่นคงเพิ่มขึ้นจากการที่หลักทรัพย์มีราคาเพิ่มขึ้น ทั้งหลักทรัพย์ทางการเงิน และหลักทรัพย์ประเภทบ้านและที่ดิน จะทำให้การออมของครัวเรือนเพิ่มขึ้น ส่วนปัจจัยทางด้านสิ่งจูงใจต่อการออม ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (หลังหักภาษี) ซึ่งคาดว่าจะมีผลทางอ้อมต่อการออม โดยผ่านผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าที่แท้จริงของความมั่นคง แต่ในกรณีของไทยแล้ว อัตราดอกเบี้ยมิได้เป็นปัจจัยสำคัญกำหนดพฤติกรรมการออมของครัวเรือนไทย และปัจจัยอื่นที่อธิบายพฤติกรรมการออมของครัวเรือนไทย ได้แก่ จำนวนสาขาธนาคารพาณิชย์ ระดับการศึกษา อัตราการพึ่งพิง เป็นต้น

ศิริลักษณ์ (2537) ศึกษาเรื่อง "กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ บทบาทในการระดมเงินออมของภาคครัวเรือน" สามารถสรุปผลได้สองส่วน ดังนี้ ส่วนแรก ผลการศึกษาปัจจัยที่มีต่อการออมของภาคครัวเรือนไทย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนอย่างมาก ได้แก่ ปัจจัยทางด้าน

รายได้ประชาชาติ อัตราเงินเฟ้อที่คาดคะเน และอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อเงินออมของภาคครัวเรือนน้อย ได้แก่ การบริโภคของครัวเรือน อธิบายปัจจัยต่าง ๆ ได้ว่าด้านรายได้ประชาชาติ เมื่อรายได้เพิ่มขึ้นประชาชนคาดการณ์ว่าจะมีเงินเฟ้อในอนาคต พวกเขาจะทำการใช้จ่ายมากขึ้นในปีปัจจุบันทำให้การออมน้อยลง ด้านอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มขึ้นจะทำให้ประชาชนหันมาออมมากขึ้น คือ การออมจะถูกกำหนดโดยอัตราผลตอบแทนของตัวมันเองเป็นสำคัญ ด้านการบริโภคของครัวเรือน เมื่อการบริโภคของครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้การออมของภาคครัวเรือนลดลง แต่ตัวแปรนี้ไม่มีอิทธิพลมากนักต่อการกำหนดพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือน จากการศึกษาพบว่า จำนวนเงินทุนสำรองเล็งชิงชีพไม่มีนัยสำคัญในการกำหนดการออม นั่นคือกองทุนสำรองเล็งชิงชีพไม่มีผลต่อการออมของภาคครัวเรือน

Eizenga (1961) มีผลงานการศึกษาเกี่ยวกับขนาดของครัวเรือน ที่เป็นปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการออม โดยใช้ข้อมูลแบบภาคตัดขวางจากการสำรวจรายจ่ายเพื่อการบริโภคของสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2493 จากผลการศึกษาปรากฏว่า เมื่อขนาดของครัวเรือนใหญ่ขึ้นการออมมีแนวโน้มจะลดลง ทั้งนี้เพราะว่าเมื่อขนาดของครัวเรือนใหญ่ขึ้นหรือมีสมาชิกเพิ่มมากขึ้นจะทำให้รายจ่ายเพื่อการบริโภคในปีปัจจุบันเพิ่มขึ้น

Ramanathan (1969) มีผลงานการศึกษาพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตเทศบาลของประเทศอินเดีย ในปี พ.ศ. 2501-2502 โดยจำแนกการศึกษาออกตามการประกอบอาชีพของกลุ่มครัวเรือนต่าง ๆ จากผลการศึกษาปรากฏว่า กลุ่มครัวเรือนที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวเป็นผู้ออมที่มีความเข้มแข็งในการออมเฉลี่ยสูงที่สุด ในทางตรงข้ามกลุ่มครัวเรือนที่มีความชำนาญและกึ่งชำนาญในวิชาชีพเป็นผู้ออมที่มีความสำคัญน้อยที่สุด

Tengumnuay (1981) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลที่ได้มาจากแบบสอบถาม โครงการระดมเงินออมของธนาคารแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. 2523 ทั้งนี้ได้พิจารณาศึกษาเฉพาะครัวเรือนในภาคกลาง เลือกเฉพาะจังหวัดที่มีประชากรมาก เช่น ปทุมธานี สมุทรปราการ นนทบุรี และกรุงเทพมหานคร เท่านั้น ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบท่อพฤติกรรมการออม ซึ่งปัจจัยเหล่านั้นได้แก่ รายได้ ขนาดครัวเรือน โครงสร้างอายุ แหล่งที่มาของรายได้ และความแตกต่างระหว่างความเป็นเมืองกับชนบท ผลการศึกษาพบว่า รายได้มีบทบาทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการกำหนดการออม โดยมีความสัมพันธ์กับการออมในทางบวก และขนาดครัวเรือนก็มีนัยสำคัญเช่นเดียวกัน ยังพบว่าอายุเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมเช่นกัน สำหรับแหล่งที่มาของรายได้พบว่าผู้ประกอบกิจการของ

ตนเองมีการออมสูงสุด และพวกที่มีอาชีพเกษตรกรรมในเขตชนบทของภาคกลาง ก็มีการออมมากเช่นกัน

สมมติฐานของการศึกษา

กลุ่มลูกค้าที่ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ ที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ ขนาดของครัวเรือน และรายได้ ที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์แตกต่างกัน

วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

แหล่งที่มาของข้อมูล

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยเก็บรวบรวมจากเอกสารวิชาการและสถิติต่าง ๆ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 300 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแยกกลุ่มตัวอย่างต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ข้าราชการ	จำนวน	50 ตัวอย่าง
2. พนักงานบริษัท	จำนวน	50 ตัวอย่าง
3. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	จำนวน	50 ตัวอย่าง

4. นิสิต นักศึกษา	จำนวน	50 ตัวอย่าง
5. ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว	จำนวน	50 ตัวอย่าง
6. ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ	จำนวน	50 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ทำการวิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบและลักษณะการเก็บออม

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ ได้ใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert Scale) ซึ่งมีอยู่ 5 ระดับ และการให้คะแนนขึ้นอยู่กับคำตอบที่มีลักษณะเชิงบวก โดยให้คะแนน ดังนี้

สำคัญมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
สำคัญมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
สำคัญปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
สำคัญน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ไม่สำคัญ	ให้คะแนน 1 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการดำเนินการวิจัยมีการเก็บรวบรวมจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ โดยมีลักษณะของข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการสำรวจข้อมูลจากกลุ่มลูกค้าที่ใช้บริการกับธนาคารพาณิชย์ ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแยกกลุ่มตัวอย่างตามอาชีพต่างๆ จำนวน 300 ตัวอย่าง ได้ส่งแบบสอบถามไปตามหน่วยงานของกลุ่มตัวอย่าง เช่น สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ มหาวิทยาลัย เป็นต้น โดยให้กลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามและเก็บกลับคืนหมดจนครบจำนวน 300 ชุด

2. ข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากตำรา เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลังจากนั้น ได้รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้วมาให้คะแนนในแบบสอบถามและนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการรวบรวมมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ตามหลักสถิติ (เพ็ญแข, 2538) ดังนี้

สำคัญมากที่สุด	4.21 - 5.00
สำคัญมาก	3.41 - 4.20
สำคัญปานกลาง	2.61 - 3.40
สำคัญน้อย	1.81 - 2.60
ไม่สำคัญ	1.00 - 1.80

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแล้วผู้วิจัยจะนำเอาข้อมูลมาถอดรหัส จัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูลบนเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ มีสถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) คือการอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่รวบรวมได้โดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยจำแนกได้ดังนี้

1. แบบสอบถามส่วนที่ 1 และ 2 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามได้นำมาคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถามที่ส่วนที่ 3 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ทดสอบสมมติฐาน โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ 2 ประชากร โดยใช้ T - test (กัลยา, 2539: 240) และทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว ใช้ F - test (กัลยา, 2539: 268)

บทที่ 2

โครงสร้าง ความสำคัญ และ สถาบันการเงินที่ระดมเงินออม

โครงสร้างและความสำคัญของการออม

โครงสร้างของการออมในประเทศไทย

การออมของประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การออมภาคเอกชน ประกอบด้วย เงินออมภาคครัวเรือน และ เงินออมภาคธุรกิจ
2. การออมภาคสาธารณะ ประกอบด้วย เงินออมภาครัฐบาล และ เงินออมภาครัฐวิสาหกิจ

แหล่งเงินออมของประเทศส่วนใหญ่มาจากเงินออมภาคเอกชน โดยเฉพาะเงินออมภาคครัวเรือน ซึ่งเป็นส่วนประกอบส่วนใหญ่ที่สุดของเงินออมภาคเอกชน ส่วนเงินออมภาคธุรกิจจะเป็นส่วนประกอบที่เล็กคือ ประมาณร้อยละ 3-4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ สาเหตุที่เงินออมของธุรกิจอยู่ในระดับต่ำและมีสัดส่วนค่อนข้างคงที่ เพราะประเทศไทยซึ่งอยู่ในช่วงของการพัฒนายังมีกิจการที่ตั้งอยู่ในรูปธุรกิจที่เป็นบริษัทค่อนข้างน้อย และกิจการส่วนใหญ่ยังมีขนาดเล็ก ซึ่งกิจการเหล่านี้ได้ใช้จ่ายรายได้ไปเพื่อการลงทุนต่อเนื่องกันไป ดังนั้นเงินออมภาคเอกชนส่วนใหญ่จึงเป็นเงินออมภาคครัวเรือน (ปัญญา, 2534: 22)

สาเหตุที่เงินออมภาคครัวเรือนมีสัดส่วนสูงมากในเงินออมภาคเอกชน ซึ่งเกิดจากสาเหตุสำคัญ 2 ประการ คือ

1. เกิดจากการใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมให้ประชาชนออมทรัพย์ ได้แก่ เงินสะสมในกองทุนประกันการว่างงาน และเงินออมทรัพย์ที่มีเงื่อนไขสัญญา
2. เกิดจากการสมัครใจของเอกชนที่จะทำการออมทรัพย์เพิ่มขึ้น ได้แก่ เงินฝากต่าง ๆ ที่สถาบันการเงิน เป็นต้น เงินออมโดยสมัครใจจะมีปริมาณสูงกว่าเงินออมภาคบังคับ และจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

รูปแบบการออมภาคครัวเรือน สามารถจำแนกออกได้เป็นกลุ่ม ๆ ตามข้อมูลจากบัญชีเศรษฐกิจเงินทุน ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดังนี้

1. การออมที่เป็นทรัพย์สินทางการเงิน (Financial Assets) ซึ่งประกอบด้วย

1.1 เงินสดในมือ คือ เงินที่เก็บไว้ใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

1.2 เงินฝากที่สถาบันการเงินต่าง ๆ เช่น เงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์ ธนาคารอาคารสงเคราะห์

1.3 การซื้อหลักทรัพย์ทางการเงินต่าง ๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชน เช่น ตั๋วสัญญาใช้เงิน พันธบัตร หุ้นสามัญ หุ้นกู้ ฯลฯ

1.4 เบี้ยประกันตามกรมธรรม์ชีวิต และ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพของหน่วยงานต่าง ๆ

2. การออมที่เป็นทรัพย์สินถาวร (Real Assets)

เป็นการออมโดยนำรายได้ส่วนที่เหลือจากการบริโภค ไปใช้จ่ายโดยการซื้อทรัพย์สินถาวร สำหรับชนิดของทรัพย์สินถาวรที่นิยมถือไว้ ได้แก่ ที่ดิน ทรัพย์สินประเภททุนที่ใช้ในการผลิต และซ่อมแซมอุปกรณ์ อาคารและสิ่งก่อสร้างเพื่ออยู่อาศัย การออมในรูปโลหะมีค่า และ อัญมณี

3. เงินออมอื่น ๆ คือ เงินออมที่จัดว่าเป็นเงินออมนอกกระบบ เช่น การเล่นแชร์ การให้กู้ยืมเป็นการส่วนตัวโดยไม่มีสัญญากู้ยืม

จากลักษณะการออมภาคครัวเรือน การออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินได้มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจมาก เพราะจะก่อให้เกิดการเพิ่มผลผลิตในระบบเศรษฐกิจมากกว่าการออมในรูปแบบอื่น หากเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้รายได้ประชากรต่อหัวสูงขึ้น ความสามารถในการออมก็เพิ่มขึ้นด้วย และหากการออมในรูปทรัพย์สินทางการเงินของภาคครัวเรือนเข้าสู่ระบบสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการออมเงินธนาคารพาณิชย์ก็จะเกิดผลดีกับระบบเศรษฐกิจโดยรวม เพราะธนาคารพาณิชย์จะเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญแก่ธุรกิจในประเทศเศรษฐกิจของประเทศมากที่สุด ซึ่งจะสามารถพิจารณาโครงสร้างการออมของประเทศ ดังนี้ (ตารางที่ 4) ระหว่างปี พ.ศ. 2524-2538 อัตราการเปลี่ยนแปลงของเงินออมในประเทศส่วนใหญ่เพิ่มสูงขึ้นตลอดมา ยกเว้นปี พ.ศ. 2528 และ ปี พ.ศ. 2529 ซึ่งมีอัตราการเปลี่ยนแปลงของเงินออมในประเทศลดลง กล่าวคือ ปี พ.ศ. 2528 อัตราการเปลี่ยนแปลงเงินออมในประเทศลดลงคิดเป็นร้อยละ 0.18 โดยในปี 2527 ปริมาณเงินออมในประเทศสุทธิ เท่ากับ 128,131 ล้านบาท แต่ปี พ.ศ. 2528 ปริมาณเงินออมในประเทศลดลงเป็น 127,901 ล้านบาท ทั้งนี้ เป็นเพราะเงินออมในภาคครัวเรือนในปี พ.ศ. 2528 เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.08 เมื่อเปรียบเทียบกับ

เงินออมภาคอื่น ๆ ที่มีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลงมากกว่า ส่วนปี พ.ศ. 2529 อัตราการเปลี่ยนแปลงเงินออมในประเทศสุทธิมีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 9.55 โดยปริมาณเงินออมในประเทศสุทธิเท่ากับ 115,869 ล้านบาท ทั้งนี้ เนื่องจากปริมาณเงินออม ภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ และภาครัฐบาล มีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลง คิดเป็นร้อยละ 4.58 12.10 และ 150.12 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 โครงสร้างการออมของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2524-2538

(หน่วย : ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	เงินออม ครัวเรือน	ภาคเอกชน ธุรกิจ	รวม	เงินออม รัฐบาล	ภาคสาธารณะ รัฐวิสาหกิจ	รวม	เงินออม สุทธิ
2524	69,756	11,576	81,332	4,424	2,598	7,022	88,354
2525	80,899	13,707	94,606	5,023	3,637	8,660	103,266
2526	91,859	13,360	105,219	(3,188)	2,526	(622)	104,557
2527	94,126	16,826	110,952	10,834	6,345	17,179	128,131
2528	94,206	16,498	110,704	6,165	11,032	17,197	127,901
2529	89,896	14,502	104,398	(3,090)	14,381	11,291	115,689
2530	99,383	16,331	115,714	4,767	15,043	19,810	135,524
2531	117,233	28,514	145,747	29,258	18,749	48,007	193,754
2532	160,031	41,480	201,511	85,201	25,972	111,173	312,684
2533	181,757	60,759	242,516	114,955	34,889	149,844	392,360
2534	219,837	94,395	314,232	227,144	46,368	273,513	587,740
2535	272,706	137,489	410,195	218,494	45,703	264,197	674,392
2536	254,486	162,271	416,757	253,529	52,550	306,079	722,836
2537	263,449	202,839	466,288	323,757	56,914	380,671	846,959
2538	315,693	227,179	542,872	278,148	66,931	445,079	987,951

ที่มา : (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540)

สำหรับแนวโน้มของปริมาณโครงสร้างการออมของประเทศไทย จะเห็นได้ว่ามีแนวโน้มของปริมาณการออมเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2531-2534 ปริมาณเงินออมของประเทศสุทธิมีอัตราเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยปี พ.ศ. 2531 มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 42.97 ปี พ.ศ. 2532 มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 61.38 ปี พ.ศ. 2533 มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.48 ปี พ.ศ. 2534 มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 49.80

ความสำคัญของการออม

ในการพัฒนาประเทศเพื่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ จะต้องทำทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านหนึ่งต้องส่งเสริมการออมมากขึ้น อีกด้านหนึ่งต้องส่งเสริมการลงทุน การออมและการลงทุนจึงมีความเกี่ยวพันกันคือ เมื่อมีการลงทุนก็จะเกิดการจ้างงาน คนก็จะมีรายได้เพิ่มขึ้น มีอำนาจซื้อเพิ่มขึ้น ทำให้มีผู้ลงทุนผลิตสินค้ามาสนองความต้องการเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ รายได้บางส่วนจะถูกออมฝากไว้กับสถาบันการเงิน หรือลงทุนซื้อหลักทรัพย์ที่มีผู้ออกจำหน่ายเพื่อหาเงินทุนไปขยายธุรกิจต่อไป ส่วนสถาบันการเงินที่รับฝากเงินจากประชาชนก็ต้องนำเงินนั้นไปลงทุนอีกต่อหนึ่ง

หากประเทศไทยมีความต้องการใช้เงินทุนมากกว่าความสามารถในการออมในประเทศ จะทำให้ต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากภายนอกประเทศ ดังนั้น เงินทุนจากต่างประเทศจึงมีบทบาทในการเป็นส่วนเสริมหรือทดแทนกับเงินออมภายในประเทศ ซึ่งก็จะส่งผลกระทบต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ และจากการที่ปริมาณความต้องการลงทุนมากกว่าปริมาณเงินออมภายในประเทศที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนดังกล่าว จึงได้กำหนดนโยบายการเร่งระดมเงินออมเข้าสู่ระบบการเงิน โดยกำหนดนโยบายการเงินการคลังที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การเร่งระดมเงินออมให้มากขึ้นทั้งภาครัฐบาลและเอกชน สำหรับมาตรการในการระดมเงินออมภาคเอกชน ได้แก่ การรณรงค์เพื่อสร้างเงินออมระดับประเทศด้วยการสร้างนิสัยประหยัด รู้จักใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ทุกคนได้ตระหนักถึงความสำคัญของเงินออมต่อการพัฒนาประเทศ จัดระเบียบให้อัตราดอกเบี้ยต่าง ๆ ในตลาดเงินสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ เพื่อแข่งขันกับตลาดเงินนอกระบบ นอกจากนั้นยังส่งเสริมการออมระยะยาวด้วยการประกันชีวิต เป็นต้น

ในการระดมเงินออม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการระดมเงินออมที่ควรคำนึงถึง คือ อัตราดอกเบี้ย และ รายได้ กล่าวคือ อัตราดอกเบี้ยจะมีผลในแง่ของการกระตุ้น หรือจูงใจให้เกิดการออมภาคเอกชน ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นก็จะจูงใจให้ประชาชนทำการออมมากขึ้น ในทางตรงข้ามถ้าอัตราดอกเบี้ยลดลงก็จะส่งผลทำให้ประชาชนลดการออมลง ในส่วนของรายได้ถ้าประชาชนมี

รายได้เพิ่มมากขึ้น ประชาชนก็จะมีเงินเหลือจากการใช้จ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวันมากขึ้น ซึ่งจะทำให้มีเงินเหลือใช้สำหรับการออมเพิ่มมากขึ้น ในทางตรงข้ามถ้าประชาชนมีรายได้ลดลง ประชาชนก็จะมีเงินเหลือจากการใช้สอยในชีวิตประจำวันลดลง ซึ่งทำให้มีเงินเหลือไว้สำหรับการออมน้อยลง (สนธยา, 2535) ปัจจุบันระดับการออมของประเทศคิดเป็นร้อยละ 34.8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งถือว่าอยู่ในอัตราสูงเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ แต่เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาจึงมีการลงทุนในระดับสูง ทำให้ช่องว่างระหว่างเงินทุนและเงินออมของประเทศสูงถึงร้อยละ 8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2539) ซึ่งสะท้อนให้เห็นในรูปของการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด หากภาวะการณดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังประเทศก็จะมีหนี้สินเพิ่มขึ้น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อเสถียรภาพและความน่าเชื่อถือของประเทศ จึงจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องระดมเงินออมเพิ่มขึ้น โดยรัฐบาลควรจะเป็นผู้นำการออมพร้อมทั้งดำเนินมาตรการส่งเสริมการออมของภาคเอกชนไปพร้อม ๆ กัน

สถาบันการเงินที่ทำการระดมเงินออม

ในประเทศไทยมีสถาบันการเงินหลายแห่ง ที่มีหน้าที่ในการระดมเงินออมจากประชาชนเพื่อเข้าสู่ระบบธุรกิจ สถาบันการเงินต่าง ๆ เหล่านี้จะมีวิธีการดำเนินงานต่างกัน การศึกษาลักษณะและวิธีการดำเนินงานของสถาบันการเงินต่าง ๆ จะทำให้เข้าใจถึงสภาพและความรุนแรงของการแข่งขันในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับการระดมเงินออมที่มีอยู่เพื่อที่จะปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนเพิ่มศักยภาพของการดำเนินงานให้เป็นที่ไปอย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ

1. ธนาคารพาณิชย์

1.1 ประวัติความเป็นมา

ธนาคารพาณิชย์เริ่มมีในประเทศไทยเป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2431 เมื่อธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศเข้ามาเปิดสาขาในประเทศไทย ได้แก่ ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ ธนาคารที่ตั้งขึ้นในประเทศไทยในระยะแรกเป็นธนาคารพาณิชย์จากต่างประเทศทั้งสิ้น ธนาคารเหล่านี้จัดตั้งขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมการค้าต่างประเทศโดยเฉพาะ ต่อมาปี พ.ศ. 2449 จึงธนาคารพาณิชย์ที่จัดตั้งขึ้นโดยคนไทยเป็นครั้งแรกชื่อ “แบงก์สยามกัมมาจลทุน” ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. 2482 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “ธนาคารไทยพาณิชย์” ต่อมาก็ได้มีการจัดตั้งธนาคารพาณิชย์ที่เป็นของคนไทย

มากขึ้น หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลงเศรษฐกิจของประเทศไทยได้มีการขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว มูลค่าการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้เพิ่มสูงขึ้นตามความต้องการในการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศจึงเพิ่มขึ้น ทำให้รัฐบาลออกพระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ขึ้นในปี พ.ศ. 2505 เพื่อทำการกำกับและควบคุม ในปี พ.ศ. 2522 จึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522 ขึ้นมาเพื่อให้สอดคล้องกันตามความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของภาวะการณ์ปัจจุบัน

1.2 การดำเนินธุรกิจ

การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์สามารถแยกออกได้เป็น 6 ด้านด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1.2.1 การรับฝากเงิน เป็นการรับฝากเงิน 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

- การรับฝากเงินเพื่อทวงถาม เป็นการรับฝากประเภทบัญชีกระแสรายวันโดยใช้เช็ค ในการเบิกจ่าย เงินฝากประเภทนี้จะไม่มียอดดอกเบี้ย
- การรับฝากเงินประเภทบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารจะเป็นผู้ออกสมุดคู่มือฝากให้กับผู้ฝาก เพื่อเป็นหลักฐานในการรับฝากและจ่ายดอกเบี้ยตามที่ธนาคารประกาศ
- การรับฝากประเภทบัญชีเงินฝากประจำคือจะมีการจ่ายชำระคืนเมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่ตกลงกันได้ หากถอนเงินฝากก่อนกำหนด ธนาคารจะคิดดอกเบี้ยให้อัตราที่ต่ำกว่าที่ตกลงกันได้

1.2.2 การให้สินเชื่อ ธนาคารพาณิชย์จะทำการให้กู้ยืมเงินแก่ธุรกิจประเภทต่าง ๆ ซึ่งโดยทั่วไปจะประกอบไปด้วย

- การให้เบิกเงินเกินบัญชี ธนาคารจะยอมให้ลูกค้าเขียนเช็คเบิกเงินจากธนาคารได้เกินกว่าจำนวนที่มีอยู่ในบัญชี โดยทางธนาคารจะคิดดอกเบี้ยสำหรับส่วนที่เกินในอัตราที่กำหนดไว้
- การให้กู้ยืมเงินแบบเต็มจำนวน โดยมีวิธีการจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมครั้งเดียวหรือเป็นการผ่อนชำระเป็นงวด ๆ ตามที่ได้ตกลงกันได้
- การรับซื้อลดตั๋วเงิน เป็นวิธีการกู้ยืมเงินโดยทางธนาคารรับซื้อตั๋วเงินจากผู้กู้ยืมซึ่งได้รับตั๋วเงินมาจากลูกค้าของผู้กู้ยืม ซึ่งธนาคารจะคิดส่วนลดตามระยะเวลาจากผู้กู้
- การให้กู้ยืมเพื่อการส่งสินค้าออก เช่น การทำแพ็คเกจเครดิต (Packing Credit)
- การให้กู้เพื่อการเกษตร การให้กู้เพื่อการอุตสาหกรรมเพื่อใช้เป็นทุนดำเนินงาน
- การให้กู้เพื่อการเคหะ

- อื่น ๆ

1.2.3 การโอนเงิน เป็นการให้บริการในการจัดส่งเงินจ่ายให้ต่อกัน ทั้งทางด้านการค้าและใช้จ่ายส่วนตัว โดยธนาคารจะคิดค่าธรรมเนียมจากการให้บริการ การโอนเงินจะทำได้ 3 วิธี คือ การโอนเงินทางดราฟ (Draft) การโอนเงินทางไปรษณีย์ และการโอนเงินทางโทรเลข ทางวิทยุ หรือโทรศัพท์ทางไกล

1.2.4 การค้าประกัน เป็นการบริการที่ธนาคารเป็นผู้ออกหนังสือค้าประกัน การซื้อขายสินค้า การปฏิบัติตามสัญญา หรือ การค้าประกันของ การประกวดราคา โดยวิธีการนี้ทางธนาคารจะคิดค่าธรรมเนียมในการออกหนังสือค้าประกัน และจะคิดคำนวณจากจำนวนเงินที่ทางธนาคารได้ทำการค้าประกันให้

1.2.5 ด้านการธนาคารต่างประเทศ เป็นการให้บริการด้านเครดิตเตอร์ออฟเครดิต (Letter of Credit) สินค้าเข้า/สินค้าออก ตัวเรียกเก็บเงิน การซื้อขายเงินตราต่างประเทศ

1.2.6 ด้านอื่น ๆ เช่น การออกเช็คของขวัญ การให้เช่าตู้รับฝาก การบริการด้านการรับเสียภาษี ค่าโทรศัพท์ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา เป็นต้น

1.3 บทบาททางเศรษฐกิจ

ธนาคารพาณิชย์ถือเป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญในการมีส่วนช่วยในการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศดังนี้

1.3.1 ด้านการระดมเงินออม ธนาคารพาณิชย์ถือได้ว่าเป็นแหล่งระดมเงินออมที่มีสัดส่วนมากที่สุดของประเทศ การที่ธนาคารสามารถระดมเงินออมได้ ก็ย่อมส่งผลให้เกิดการลงทุนในโครงการต่าง ๆ การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะมีผลต่อความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศ กล่าวได้ว่า ธนาคารเป็นตัวกลางในการระดมเงินทุนจากแหล่งเงินทุนจากแหล่งที่มีอยู่เกินความต้องการมาให้กับแหล่งที่ขาดแคลนเงินทุน ในการดำเนินงานหรือการทำธุรกิจ

1.3.2 ด้านการปล่อยสินเชื่อ เป็นการนำเงินที่ระดมได้มาปล่อยให้กู้ยืมแก่ธุรกิจที่มีความต้องการเงินทุน เท่ากับว่าเป็นการส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจของประเทศ อันเป็นการช่วยพัฒนาและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจให้สามารถดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของประเทศ

1.3.3 เป็นกลไกในการรักษาเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ เมื่อประเทศตกอยู่ในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ธนาคารพาณิชย์ย่อมมีบทบาทในอันที่จะช่วยส่งเสริม และสนับสนุนมาตรการหรือนโยบายของทางการให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กรณีที่เกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้น

และมีการขยายตัวอย่างรุนแรงขึ้นในประเทศ ธนาคารพาณิชย์จะสามารถร่วมมือในการปล่อยสินเชื่อให้สอดคล้องกับระดับที่ทางการได้วางแนวทางไว้อย่างดี

2. ธนาคารออมสิน

2.1 ประวัติความเป็นมา

ธนาคารออมสินเป็นธนาคารของรัฐบาลได้เริ่มตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2456 ตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยโปรดให้ทรงตราพระราชบัญญัติธนาคารออมสินพุทธศักราช 2456 ขึ้น เพื่อจัดตั้งคลังออมสิน ในสังกัดกรมพระคลังมหาสมบัติในพระบรมมหาราชวัง และได้ขยายออกไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทั่วทุกภาค ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชประสงค์ให้ขยายกิจการคลังออมสินออกไป โดยโอนให้ขึ้นกับกรมไปรษณีย์โทรเลขเพื่อให้เกิดความสะดวก และทั่วถึงในการรับฝากเงินจากประชาชน จนกระทั่งภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง การคลังออมสินได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพราะได้รับความนิยมนิยมจากประชาชน การดำเนินงานในด้านการฝากถอนเกิดความไม่คล่องตัว เนื่องจากต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตของระเบียบของกรมไปรษณีย์โทรเลข นายควง อภัยวงศ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ได้พิจารณาเห็นว่ากิจการของคลังออมสินควรแยกออกจากกรมไปรษณีย์โทรเลขมาเป็นองค์การดำเนินธุรกิจอิสระ ในที่สุดเมื่อถึงรัฐบาลชุดนายปรีดี พนมยงค์ จึงได้มีการยกฐานะของธนาคารออมสินให้เป็นองค์การของรัฐ โดยใช้พระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์ส่งเสริมการออมของประชาชน และนำเงินไปให้รัฐบาลกู้ยืมเพื่อพัฒนาประเทศ

2.2 วัตถุประสงค์ของธนาคารออมสิน

ธนาคารออมสินเป็นสถาบันการเงินของรัฐ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของประชาชนเป็นแหล่งเงินกู้ภายในประเทศของรัฐบาลเพื่อนำเงินออมไปใช้ในการสร้างสาธารณูปโภคและการพัฒนาประเทศด้านอื่น ๆ โดยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยในตลาดส่วนใหญ่ เพื่อช่วยเหลือหน่วยราชการ และ องค์การรัฐวิสาหกิจที่มีปัญหาทางการเงินการให้กู้ยืมแก่หน่วยราชการ และองค์การรัฐวิสาหกิจเหล่านี้ กระทรวงการคลังจะเป็นผู้ค้ำประกัน นอกจากนี้ธนาคารออมสินยังให้กู้ยืมแก่เอกชนที่มีความจำเป็นต้องให้ใช้เงินทุนในระยะสั้น การให้กู้ยืมแก่

ประชาชนทั่วไปเพื่อจัดหาที่อยู่อาศัย และให้กู้ยืมในรูปสินเชื่อสวัสดิการสินเชื่อข้าราชการและพนักงานขององค์กรของรัฐบาลที่มีรายได้น้อย

2.3 การดำเนินงาน

การดำเนินธุรกิจของธนาคารออมสินได้กำหนดไว้ในมาตรา 7 ของพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 ดังนี้

1. รับฝากเงินออมสิน
2. ออกพันธบัตรออมสิน และสลากออมสิน
3. รับฝากเงินออมสินเพื่อสงเคราะห์ชีวิต และครอบครัว
4. ทำการรับจ่ายและโอนเงิน
5. ซื้อหรือขายพันธบัตรรัฐบาลไทย
6. ลงทุนซึ่งแสวงหาผลประโยชน์ที่รัฐมนตรีอนุญาต
7. การออมสินอื่น ๆ ตามที่จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้
8. กิจการอันพึงเป็นงานธนาคารตามที่จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้

ทั้งนี้ให้ประกอบกันได้ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หลังจากนั้น ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดกิจการอันพึงเป็นงานธนาคาร ของธนาคารออมสิน พ.ศ. 2491 มาตรา 3 กำหนดให้ธนาคารออมสินประกอบธุรกิจเพิ่มเติม ดังนี้

1. การรับฝากประจำ หรือ กระแสรายวัน
2. การออกดราฟ (Draft) ที่กำหนดให้ใช้เมื่อทวงถาม ณ สำนักงานตัวแทนของ

ธนาคาร

3. การออกซื้อ ขาย หรือ เก็บเงินตามตัวเงิน หรือ ตราสารเปลี่ยนมือ

นอกจากนั้น ยังมีพระราชกฤษฎีกากำหนดธุรกิจธนาคารออมสิน พ.ศ. 2504 พ.ศ. 2505 พ.ศ. 2512 เพิ่มประเภทธุรกิจที่ธนาคารออมสินดำเนินการ ดังนี้ การรับฝากเงินออมสินเพื่อสงเคราะห์ชีวิต และการศึกษา ประเภทสงเคราะห์ชีวิต และประเภทเคหะสงเคราะห์

2.4 บทบาททางเศรษฐกิจ

ธนาคารออมสินถือเป็นสถาบันเงินออมที่สนองตอบให้กับประชาชนผู้ต้องการฝากเงินในลักษณะที่มีความหลากหลายมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นอายุการศึกษา สฐานะทางสังคม และ

เศรษฐกิจ จึงถือได้ว่าเป็นการสนองตอบต่อนโยบายการระดมเงินออมของรัฐได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นรัฐบาลระดมเงินออมของธนาคารมาสนับสนุนฐานะการเงินการคลังของรัฐบาล

3. ธนาคารอาคารสงเคราะห์

3.1 ประวัติความเป็นมา

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ เป็นหน่วยงานของรัฐบาลที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เป็นแหล่งเงินทุนเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของประชาชน การดำเนินงานเกี่ยวกับการให้กู้เพื่อที่อยู่อาศัย จึงมุ่งในด้านการให้ความช่วยเหลือมากกว่าการมุ่งหากำไร โดยได้ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ.2496 และสังกัดกระทรวงการคลัง โดยเป็นสถาบันที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างคือ ช่วยเหลือทางการเงินให้ประชาชนนำเงินไปจัดซื้อที่อยู่อาศัย ต่อมาได้มีการโอนให้ไปขึ้นกับการเคหะแห่งชาติตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 แก้ไขโดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 137 พ.ศ. 2518 อาจกล่าวได้ว่าธนาคารอาคารสงเคราะห์ทำหน้าที่เป็นเสมือนสื่อกลางในการนำเงินไปใช้ประโยชน์ ในด้านการนำเงินไปใช้ประโยชน์ในด้านการเคหะสำหรับประชาชน โดยส่วนใหญ่ ต่อมาธนาคารได้ปรับปรุงวิธีการให้กู้ยืมใหม่ โดยพิจารณาเน้นถึงความจำเป็นและความสำคัญของการมีที่อยู่อาศัยเป็นอันดับแรก จึงงดให้กู้ยืมเงินเพื่อไปไถ่ถอน จำนอง ไถ่ถอนการขายฝาก หรือซื้อที่ดินซึ่งมิได้อยู่ในโครงการ โดยธนาคารจะให้กู้ยืมเฉพาะกรณีซื้อที่ดินและบ้าน ปลูกสร้างบ้านต่อเติม หรือซ่อมแซมบ้าน ซึ่งธนาคารก็ได้ถือปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบันนี้

3.2 การดำเนินงาน

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ได้กำหนดให้ธนาคารประกอบธุรกิจเพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือให้นำเงินไปลงทุนเกี่ยวกับการจัดให้มีอาคารและที่ดิน ดังนี้

1. ให้กู้ยืมเพื่อใช้ประโยชน์ดังต่อไปนี้
 - 1.1 เพื่อซื้อที่ดินหรืออาคารของตนเอง
 - 1.2 เพื่อนำไปสร้าง ขยาย หรือซ่อมแซมอาคารของตนเอง
 - 1.3 เพื่อไว้ไถ่ถอน จำนอง อันผูกพัน ที่ดิน หรืออาคารของตนเอง

1.4 เพื่อให้ได้ถอนการขายฝากที่ดินหรืออาคารของตนเอง (ปัจจุบันได้งดการให้กู้ยืมเพื่อการได้ถอน)

1.5 เพื่อใช้ในการลงทุนจัดกิจการเคหะ

2. รับจำนำหรือจำนองทรัพย์สินเพื่อเป็นประกัน การกู้ยืม
3. รับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้
4. ดำเนินกิจการธนาคารตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

3.3 บทบาทของธนาคาร

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ มีบทบาทในการช่วยผ่อนคลายภาระของรัฐบาลด้วยการให้บริการสงเคราะห์กู้ยืมเงิน เพื่อจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับประชาชน และถือเป็นการยกระดับฐานะการครองชีพของประชาชนอีกทางหนึ่ง

4. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

4.1 ประวัติความเป็นมา

แนวคิดในการจัดตั้งธนาคารก็เพื่อให้เงินกู้ยืมแก่เกษตรกรในอัตราดอกเบี้ยต่ำ เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยปลดปล่อยภาระหนี้สินและ กำจัดการถูกเอารัดเอาเปรียบจาก จำนวนเงินกู้ในปี พ.ศ. 2459 พระวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ได้รับการขนานนามว่า “พระบิดาแห่งการสหกรณ์” ได้จัดตั้งสหกรณ์ขึ้นแห่งแรกชื่อว่า “สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้” ขึ้น ที่จังหวัดพิษณุโลก ต่อมาได้มีการขยายไปยังหลายจังหวัด เมื่อการประกอบกิจการเกษตรของเกษตรกรได้เริ่มเปลี่ยนจากการผลิตเพื่อการบริโภคมาเป็นการผลิตเพื่อการค้า ความต้องการเงินทุนเพื่อนำมาลงทุนมีเพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งเงินทุนจากสหกรณ์นั้นไม่พอเพียง ในปี พ.ศ. 2486 จึงมีการจัดตั้งธนาคารเพื่อการสหกรณ์การเกษตรขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้กู้ยืมแก่สหกรณ์โดยเฉพาะ ต่อมาได้มีการจัดตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรขึ้นเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2509 ตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 และ ทำการรับโอนกิจการทั้งหมดของธนาคารเพื่อการสหกรณ์เข้ามารวมกัน เพื่อสามารถดำเนินงานได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

4.2 การดำเนินงาน

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีวัตถุประสงค์ ให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือการดำเนินงานของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร โดยเป็นการให้สินเชื่อโดยตรงและผ่านสถาบันเกษตรกร นอกจากนี้ยังให้บริการในการประกอบกิจกรรมที่ต่อเนื่องเกี่ยวกับผลผลิตการเกษตร ตลอดจนการศึกษารูปแบบ และขั้นตอนการดำเนินงาน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรยังมีการรับฝากเงินจากประชาชน และจากธนาคารพาณิชย์เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไปด้วย

4.3 บทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจ

บทบาทของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ก็เพื่อที่จะช่วยส่งเสริมการเพิ่มและขยายผลผลิตของเกษตรกร รวมถึงการช่วยสนับสนุนโครงการพัฒนาที่สำคัญของเกษตรกร สิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นการช่วยเหลือและส่งเสริมให้เกษตรกรกินดีอยู่ดี และเป็นการยกระดับมาตรฐานการครองชีพ ตลอดจนช่วยให้เกิดการพัฒนาในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเกษตรซึ่งถือเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทย

5. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์

5.1 ประวัติความเป็นมา

การประกอบธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์เกิดขึ้นในประเทศไทยมาเป็นเวลานาน เพียงแต่ว่าไม่มีการจดทะเบียนอย่างเป็นทางการ จนกระทั่งวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2485 ได้มีการประกาศกระทรวงการคลัง กำหนดนิยามและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์โดยให้ผู้ดำเนินธุรกิจด้านนี้ ไปทำการจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดขออนุญาตประกอบกิจการขึ้น บริษัทไทยเครดิตฟองซิเอร์ จำกัด ได้ทำการจดทะเบียนเป็นรายแรกในปี พ.ศ. 2501 จนกระทั่งในวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 รัฐบาลได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง และประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งออกตามประกาศคณะปฏิวัติเพื่อควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ ต่อมาก็ได้มีการออกพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ขึ้นมา ทำการดูแลและควบคุมสถาบันการเงินดังกล่าว

5.2 วัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการประกอบธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ในประเทศไทยยังไม่มี การกำหนดไว้ชัดเจน วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของแต่ละบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ จึงแตกต่างกันไป อันเป็นผลให้การดำเนินงานไม่ตรงตามเจตนารมณ์ดั้งเดิมของการจัดตั้งระบบธุรกิจเครดิต ฟองซิเอร์ขึ้นมา อย่างไรก็ตาม บริษัทเครดิตฟองซิเอร์บางบริษัทก็มีเป้าหมายการดำเนินงานที่ สำคัญ ๆ ดังนี้

5.2.1 ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ตลอดจนแนะนำปรึกษา และควบคุมการจัด เกี่ยวกับโครงสร้างพัฒนาที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ เช่น โครงการที่อยู่อาศัย โครงการนิคม อุตสาหกรรม ศูนย์การท่องเที่ยว ตลอดจนโครงการเพื่ออุตสาหกรรม เป็นต้น

5.2.2 ให้ความช่วยเหลือทางการเงินระยะยาว แก่ผู้ที่ประสงค์จะซื้อที่ดินและบ้านเพื่ออยู่ อาศัย หรือที่ดินและโรงงานเพื่อการอุตสาหกรรม และ เกษตรกรรม

5.2.3 ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และให้คำแนะนำปรึกษาแก่โครงการ เกี่ยวกับการ พัฒนาเทคนิคการสร้างบ้านที่เหมาะสมกับความเป็นอยู่ของคนในประเทศไทย ตลอดจนการ พัฒนาวัสดุก่อสร้างที่ทนทาน และมีราคาถูก

5.3 การดำเนินงาน

การดำเนินงานธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์จะมีลักษณะคล้ายกับธนาคารพาณิชย์คือรับฝากเงิน และให้กู้ยืมเงินแก่ประชาชน แต่ลักษณะการดำเนินงานจะเป็นไปในลักษณะที่แคบกว่าเพราะ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ จะทำการระดมเงินทุนจากประชาชน ด้วยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินซึ่งมีอายุ เวลาการฝากตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป และนำเงินทูลดงกล่าวไปให้กู้ยืมแก่บุคคลทั่วไปโดยการจำนองซึ่ง ผู้กู้จะนำอสังหาริมทรัพย์มาเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันการชำระหนี้ การให้กู้ยืมโดยการรับซื้อฝาก และการให้กู้ยืมโดยการเช่าซื้อ

5.4 บทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจ

เงินทุนที่ระดมมาจากประชาชน ก็ถือได้ว่าเป็นแหล่งให้กู้ยืมในระยะยาวแก่ประชาชน นำไปซื้อบ้านแบบผ่อนส่ง นับว่าเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล นอกจากนี้ยังได้มีการขยาย ให้กู้ยืมไปยังภาคธุรกิจอื่นอีกมากขึ้นและถือได้ว่าเป็นการส่งเสริมการออมทรัพย์ของประชาชน

6. บริษัทประกันชีวิต

6.1 ประวัติความเป็นมา

การประกอบธุรกิจประกันชีวิต ได้เริ่มมีขึ้นมาครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยดำเนินการโดย บริษัทอีสต์ เอเชียติก จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทของอังกฤษ ต่อมาก็ได้เริ่มแพร่หลายมากยิ่งขึ้น จนกระทั่งมีการตราพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขาย ต่อการดำเนินธุรกิจประกันชีวิตขึ้นในปี พ.ศ. 2471 ภายหลังจากนั้นได้เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ขึ้น ญี่ปุ่น ได้เข้ามายึดครอง ทำให้บริษัทต่างประเทศเหล่านั้นต้องหยุดดำเนินการไป ดังนั้นคนไทยจึง ได้มีโอกาสดำเนินธุรกิจด้านนี้ขึ้นมาเอง โดยในปี พ.ศ. 2485 ได้มีบริษัทไทยประกันชีวิต และ บริษัทไทยเศรษฐกิจประกันภัย ปัจจุบัน บริษัทประกันชีวิตได้รับจัดตั้งขึ้นมาเป็นบริษัทจำกัดเพื่อ ประกอบธุรกิจประกันชีวิตภายใต้พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. 2510

6.2 การดำเนินงาน

กิจการของบริษัทประกันชีวิต ทำหน้าที่เป็นคนกลางจัดให้บุคคลกลุ่มหนึ่งร่วมกันและยอมรับผิดชอบในส่วนเฉลี่ยความเดือดร้อน เกี่ยวกับรายได้ที่เกิดขึ้นแก่ครอบครัวของบุคคลกลุ่มนั้น ตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 861 และ 889 ได้กล่าวถึงการประกันชีวิตสรุปได้ว่า การประกันชีวิต คือ สัญญาซึ่งผู้ได้รับประกันตกลงใช้เงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้เอาประกันหรือผู้สืบทิตินในเมื่อผู้เอาประกันมีชีวิตอยู่จนถึงกำหนด หรือเกิดอุบัติเหตุทุพพลภาพ หรือถึงแก่กรรมในระหว่างระยะเวลาประกัน การดำเนินงานของบริษัทประกันชีวิตจะมีรายได้จากการเก็บค่าเบี้ยประกันจากผู้เอาประกันล่วงหน้า ซึ่งเงินทุนที่ได้จากการเก็บเบี้ยประกันเงินประกันชีวิตจะนำเงินดังกล่าวไปลงทุนหาผลประโยชน์ ซึ่งอาจจะเป็นในรูปของการลงทุนในหลักทรัพย์หรือตัวเงินและการให้ยืม อย่างไรก็ตาม บริษัทประกันชีวิตจะต้องดำรงสำรองกรรมไว้โดยเงินสำรองนี้จะทำการคำนวณจากความรับผิดชอบที่มีในอนาคตตามระยะเวลาที่ผูกพันอยู่ คำนึงถึงรายได้ที่จะได้รับการลงทุนและค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

6.3 บทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจ

ธุรกิจประกันชีวิตจัดว่าเป็นธุรกิจในการออมทรัพย์อย่างหนึ่ง แต่มีคุณสมบัติที่แตกต่างไปจากการออมทรัพย์ประเภทอื่น เพราะการใช้การประกันชีวิตเป็นการออมทรัพย์ที่ทอดระยะเวลาได้นานกว่า จึงสามารถก่อให้เกิดทุนทรัพย์ที่จะใช้ไปในการพัฒนาประเทศที่มีเงื่อนไขของเวลานานกว่า เช่น การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก และต้องใช้ระยะเวลาในการคืนทุนการระดมทุนของบริษัทประกันชีวิต จึงเป็นปัจจัยสำหรับการดำเนินงานด้านนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากกว่าการออมประเภทอื่น

นอกจากการมีบทบาทในการระดมเงินออมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศแล้ว บริษัทประกันชีวิตยังช่วยพัฒนาเศรษฐกิจในการนำเงินทุนที่ระดมได้ไปลงทุนซื้อหลักทรัพย์ เช่น หุ้นกู้ ตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาตลาดเงินในประเทศ และช่วยให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจ หรือกิจการต่าง ๆ ส่งเสริมให้มีการลงทุนซึ่งมีส่วนช่วยพัฒนาประเทศ

7. สหกรณ์ออมทรัพย์

7.1 ประวัติความเป็นมา

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้น โดยกลุ่มของบุคคลที่มีปัญหาทางการเงิน และได้รับความเดือดร้อน จึงได้มารวมตัวกันขึ้นโดยการจัดตั้งเป็นสหกรณ์เพื่อร่วมกันช่วยแก้ปัญหาและแบ่งเบาภาระต่าง ๆ เหล่านี้ได้ในระดับหนึ่ง สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งแรกของประเทศไทย คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ข้าราชการสหกรณ์และพนักงานธนาคารเพื่อการสหกรณ์ และได้ทำการจดทะเบียนเมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2492 โดยใช้ชื่อว่า “สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์จำกัดสินใช้” ส่วนสหกรณ์ของชุมชนที่จัดตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกและมีการจดทะเบียนคือ สหกรณ์เครดิตยูเนียนแม่มูล จำกัด จังหวัดอุบลราชธานี โดยจดทะเบียนเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2522

7.2 วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสถาบันการเงินที่ส่งเสริมให้บุคคลที่เป็นสมาชิกรู้จักการประหยัด รู้จักการออมทรัพย์และสามารถบริการให้กู้แก่สมาชิก เพื่อนำไปใช้จ่ายเมื่อเกิดความจำเป็นได้โดยยึดหลักการช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ดังนี้

1. ส่งเสริมการออมทรัพย์ แบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ

1.1 ส่งเสริมการออมทรัพย์โดยการถือหุ้น สหกรณ์กำหนดให้สมาชิกส่งชำระค่าหุ้นเป็นประจำทุกเดือน โดยการหักเงินค่าหุ้น ณ ที่จ่ายเงินเดือน และจ่ายเงินปันผลค่าหุ้นให้แก่สมาชิกตามอัตราที่กฎหมายสหกรณ์กำหนดไว้ เงินปันผลที่ได้รับไม่ต้องเสียภาษีให้แก่รัฐบาล และเมื่อสมาชิกลาออกจากสหกรณ์ก็สามารถถอนหุ้นคืนได้

1.2 ส่งเสริมการออมทรัพย์โดยการรับฝากเงิน สหกรณ์มีบริการด้านเงินฝากทั้งประเภทเงินฝากประจำและออมทรัพย์ และให้ผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยในอัตราเดียวกับธนาคารพาณิชย์หรือสูงกว่าตามฐานะของสหกรณ์

2. การให้เงินกู้แก่สมาชิก สหกรณ์จะนำเงินค่าหุ้นและเงินฝากของสมาชิกลาหมุนเวียนให้สมาชิกที่มีความเดือดร้อนกู้ยืม โดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่ากู้จากเอกชน

7.3 การดำเนินงาน

โดยทั่วไปสหกรณ์ออมทรัพย์จะประกอบไปด้วยสมาชิก 2 ประเภทคือ

- ประเภทผู้ที่มีเงินออม
- ประเภทที่มีหนี้สินอยู่หรือต้องการกู้ยืมเงินเพื่อไปทำประโยชน์ส่วนตัว

สหกรณ์ออมทรัพย์จะทำการระดมเงินออมได้ 2 ลักษณะคือการกำหนดให้สมาชิกสหกรณ์นำส่งเงินค่าหุ้นเป็นประจำ ซึ่งถือเสมือนเป็นการออมโดยบังคับ และการให้ออมโดยสมัครใจด้วยการฝากประเภทประจำหรือออมทรัพย์ นอกจากนั้นสหกรณ์ยังมีการจัดสรรเงินเพื่อการให้กู้ยืมแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ เงินกู้สามัญซึ่งรวมทั้งระยะสั้น ปานกลางและระยะยาว เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินและเงินกู้พิเศษ การพิจารณาให้กู้ยืมมักจะทำกรพิจารณาจากผู้ขอกู้ในส่วนขอเงินค่าหุ้นของสมาชิกเป็นอันดับแรก การดำเนินงานและการควบคุมสหกรณ์ออมทรัพย์จะกระทำโดยสมาชิกของสหกรณ์เองซึ่งมีสถานะเป็นทั้งเจ้าของและผู้ดำเนินงาน

7.4 บทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจ

การที่สหกรณ์ออมทรัพย์มุ่งส่งเสริมให้เกิดการออม ซึ่งจะได้รับจากเงินค่างั้นจากสมาชิกที่ต้องนำส่งเป็นประจำ และยังมีทำให้กักออมเงินโดยคิดอัตราดอกเบี้ยที่เป็นธรรม ถือได้ว่า เป็นการช่วยบรรเทาความเดือดร้อนในการครองชีพ

8. สหกรณ์การเกษตร

8.1 ประวัติความเป็นมา

ได้มีการทดลองจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นเป็นครั้งแรก ที่อำเภอเมืองจังหวัดพิษณุโลก ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2459 คือสหกรณ์วัดจันทร์ ไม่จำกัดสินใช้ เป็นสหกรณ์หาทุน หรืออาจเรียกว่าเป็นสหกรณ์เครดิตไม่จำกัด กู้เงินจากธนาคารไทยพาณิชย์มาเป็นทุนดำเนินงาน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกันจำนวน 3,000 บาท ซึ่งสามารถแก้ไขความเดือดร้อนของเกษตรกรได้เป็นผลสำเร็จ รัฐบาลจึงได้ขยายกิจการสหกรณ์ไปยังจังหวัดอื่น เช่น ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา ในปี พ.ศ. 2471 จึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ขึ้น และจัดหาเงินทุนมาให้มากขึ้น พ.ศ. 2475 ได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทอื่นขึ้นอีก เช่น ร้านสหกรณ์ สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ขายข้าว สหกรณ์ที่ดิน ฯลฯ ในปี พ.ศ. 2509 รัฐบาลได้ยุบธนาคารเพื่อการสหกรณ์ และได้ตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรขึ้นทำหน้าที่แทน ต่อมาในปี พ.ศ. 2511 ได้มีการออกพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 ขึ้น ซึ่งพระราชบัญญัตินี้เปิดโอกาสให้มีการควบสหกรณ์เข้าด้วยกัน โดยมีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้ควบคุม

8.2 การดำเนินงาน

สหกรณ์การเกษตรจะดำเนินการเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงิน หรือรับฝากเงิน การให้กู้ยืมจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ระยะสั้น ระยะปานกลาง และ ระยะยาว ทำการรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ และทำการขายและแปรรูปในราคาที่เป็นธรรม โดยจะรวมถึง การวางระบบ การเพาะปลูก นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดสรรเครดิตให้แก่สมาชิกเพื่อใช้ในการเกษตร เช่น กู้เพื่อจัดหาวัสดุการเกษตร รับจำหน่ายผลิตผลเพื่อรอการขาย รับซื้อข้าวเปลือก และ สร้างโรงสี เป็นต้น

8.3 บทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจ

การที่เกษตรกรได้มีการจัดตั้งโดยมุ่งให้บริการทางการเงินแก่เกษตรกร ซึ่งยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันและรวมกลุ่มกัน อันจะเป็นแนวทางที่จะช่วยให้เกษตรกรที่เป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ สามารถที่จะยกระดับความเป็นอยู่ให้ดียิ่งขึ้น ย่อมจะทำให้คนกลุ่มใหญ่เหล่านี้มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงขึ้น อันจะยังผลให้เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

9. บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์

9.1 ประวัติความเป็นมา

บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ เป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญรองลงมาจากธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ได้มีการจัดตั้งบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ขึ้นเป็นครั้งแรกในรูปของบริษัทหลักทรัพย์ก่อนเมื่อปี พ.ศ. 2496 ธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์มีวิวัฒนาการมาจากกิจการให้เช่าซื้อรถยนต์ในระยะแรก ซึ่งเปิดดำเนินการเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2504 ต่อมาเมื่อเศรษฐกิจมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว กิจการสามารถทำกำไรได้สูง เป็นที่นิยมของประชาชนประมาณปี พ.ศ. 2509 เป็นระยะที่ภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไปกำลังขยายตัว ความต้องการเงินทุนเพื่อขยายกิจการของธุรกิจต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น แต่ธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีบทบาทที่สำคัญในตลาดเงินของประเทศในขณะนี้ยังไม่สามารถสนองตอบความต้องการในด้านเงินทุนที่เพิ่มขึ้นตามอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้เพียงพอ จึงมีการนำเครื่องมือทางการเงินต่าง ๆ ออกมาใช้ เช่น การออกตั๋วสัญญาใช้เงิน ตั๋วแลกเงิน มาระดมเงินทุนเพื่อใช้ในกิจการ จนถึง พ.ศ. 2512 ได้มีบริษัทหลายแห่งจัดตั้งขึ้น เพื่อดำเนินงานทั้งทางด้านธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์การที่เศรษฐกิจขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว ทางกระทรวงการคลังจึงเข้ามาควบคุมการดำเนินธุรกิจ โดยในเดือนมกราคม พ.ศ. 2515 ได้มีการตรากฎหมายกำหนดให้การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ เป็นกิจการที่ต้องอยู่ภายใต้การกำกับควบคุมของทางการ และการออกใบอนุญาตได้เริ่มมีขึ้นครั้งแรกประมาณเดือนตุลาคม พ.ศ. 2516 ขณะนั้นมีบริษัทที่กระทรวงออกใบอนุญาตให้ประกอบกิจการรวม 54 บริษัท แยกเป็นบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการเงินทุนอย่างเดียว 13 บริษัท กิจการเงินทุนและหลักทรัพย์ควบคู่กันอีก 41 บริษัท ต่อมาในปี พ.ศ. 2522 ได้มีการตราพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน และ ธุรกิจหลักทรัพย์ และ

ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 มาบังคับใช้ตั้งแต่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2522 ด้วยเหตุที่ว่า การปรับปรุงของทางการยังมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ ผู้ควบคุมดูแลคือ ธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่มีอำนาจในการลงโทษหรือสั่งการเมื่อมีการปฏิบัติไม่ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม ก็ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวอีก 2 ครั้ง คือพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2526

9.2 ประเภทของบริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์

บริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ เป็นสถาบันการเงินประเภทหนึ่ง ที่เอกชนจัดตั้งขึ้นโดย ทำหน้าที่ระดมเงินทุนระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว มาให้วงการอุตสาหกรรม และ บริษัทการค้ากู้ยืม บริษัทเหล่านี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. บริษัทเงินทุน

หมายถึง “บริษัทจำกัด” ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุนประกอบกิจการ ในด้านการให้กู้ยืมโดยระดมเงินทุนจากประชาชน การให้กู้ยืมมีหลายรูปแบบ คือ รับซื้อลดตั๋วเงิน และรับรองตั๋วเงินระยะสั้นต่าง ๆ ให้กู้ยืมเงินระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว ให้กู้ยืม เงินแก่บริษัทขายสินค้าผ่อนส่ง เป็นต้น

2. บริษัทหลักทรัพย์

หมายถึง บริษัทจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ประกอบกิจการในด้านเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ทำการค้าหลักทรัพย์ และให้คำปรึกษาในการลงทุน เป็นต้น

3. บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์

หมายถึง บริษัทจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ ควบคู่กันทั้ง 2 อย่าง ซึ่งดำเนินงานภายใต้การควบคุม กำกับ และตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยโดยได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลังให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2526 และ พ.ศ. 2528

9.3 การดำเนินงานของบริษัทเงินทุน

แบ่งการดำเนินงานออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. การเงินธุรกิจรายใหญ่

1.1 การรับฝากเงิน บริษัทเงินทุนจะออกตัวสัญญาใช้เงิน เพื่อเป็นหลักฐานในการรับฝากเงิน การรับฝากเงินจะมีตั้งแต่ประเภทเมื่อทวงถาม หรือตามกำหนดระยะเวลา ตั้งแต่ 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน หรือเกินกว่า 1 ปี

1.2 บริการให้กู้เงิน บริษัทเงินทุนจะให้กู้ยืมทั้งระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว แก่บริษัทอุตสาหกรรม หรือโรงงาน รวมทั้งกิจการการค้าทั่วไป

2. การเงินธุรกิจการค้าทั่วไป เป็นการให้กู้ยืมแก่ธุรกิจการค้าทั่วไป อุตสาหกรรมขนาดเล็ก ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ เช่น แพทย์ วิศวกร เป็นต้น ซึ่งการให้กู้ยืมในลักษณะนี้คล้ายกับที่ธนาคารพาณิชย์ให้กู้ยืม

3. การให้กู้ยืมแก่ผู้บริโภค เป็นการให้กู้ยืมแก่บุคคลธรรมดาทั่วไป เพื่อซื้อสินค้า มาอุปโภค บริโภค เงินกู้

9.4 การดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์

การให้บริการหลักทรัพย์มี 5 ประเภท คือ

1. การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ในกรณีที่ประชาชนต้องการซื้อหลักทรัพย์ ชนิดใดก็ตาม โดยเฉพาะหลักทรัพย์ที่ซื้อขายกันในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทหลักทรัพย์จะทำหน้าที่เป็นนายหน้าซื้อขายให้

2. การค้าหลักทรัพย์ เป็นการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทหลักทรัพย์เอง เพื่อการลงทุน หรือเก็งกำไร โดยหวังผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล ดอกเบี้ย หรือการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์

3. ให้คำปรึกษาทางการเงิน โดยจะให้คำปรึกษาในเรื่องการจัดหาเงินทุน การวางแผนการเงินแก่ธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมที่มีปัญหาทางการเงิน

4. การรับประกันการขายหุ้น ในกรณีที่ธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมที่ต้องการเงินทุนจำนวนมาก โดยการออกหุ้นหรือหุ้นกู้จำหน่าย บริษัทหลักทรัพย์จะช่วยค้าประกันการขาย เพื่อให้ธุรกิจ หรืออุตสาหกรรมมีความมั่นใจว่าจะจัดหาเงินทุนได้อย่างแน่นอน

5. การจัดการลงทุน

9.5 บทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจ

บทบาทของบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ ยังคงมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งด้านการระดมเงินออม และการให้กู้ยืมแก่ภาคเอกชน และในอนาคตเมื่อบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ได้รับการพัฒนารูปแบบจนมีเสถียรภาพมั่นคงแล้ว บริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ก็จะมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเพิ่มมากขึ้น รองจากรธนาคารพาณิชย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โครงสร้างเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์

เมื่อพิจารณาถึงบทบาทและความสำคัญของสถาบันการเงินแต่ละประเภทในการระดมเงินออมแล้ว จะพบว่าทุกสถาบันการเงินในแต่ละแห่งต่างก็มีบทบาทในการช่วยการระดมเงินออมจากประชาชนเพื่อ นำเงินที่ได้มาหมุนเวียน เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดการลงทุนสร้างผลผลิตให้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

จากการศึกษาของบริษัทศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2534-2538 พบว่าโครงสร้างเงินฝากของธนาคารพาณิชย์สามารถแยกพิจารณาได้ตามประเภทผู้ฝาก และตามระยะเวลาฝาก ได้ดังนี้

พิจารณาตามประเภทผู้ฝาก

1. ภาครัฐบาล เงินออมของภาครัฐบาล ประกอบด้วยเงินออมของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐ และ เทศบาล ณ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2539 มีสัดส่วนร้อยละ 10.3 ของเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์
2. สถาบันการเงินในประเทศ เงินออมของสถาบันการเงินในประเทศมีบทบาทค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับเงินออมรวมในระบบธนาคารพาณิชย์ โดยมีสัดส่วนอยู่เพียงร้อยละ 2.4-3.0 ในช่วงปี พ.ศ. 2534-2538
3. ธุรกิจ เงินออมภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญรองจากเงินออมของบุคคลธรรมดา โดยมีสัดส่วนร้อยละ 12.4 ณ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2539
4. บุคคลธรรมดา เงินออมของบุคคลธรรมดา มีบทบาทสำคัญที่สุดของเงินออมของระบบธนาคารพาณิชย์ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 70.5 ณ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2539

5. สถาบันที่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร เช่น มูลนิธิต่างๆ มีบทบาทต่อเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ค่อนข้างน้อยโดยมีสัดส่วนร้อยละ 2.1-2.8 ในช่วงปี พ.ศ. 2534-2538

6. Non - Resident ประกอบด้วย เงินออมของสถาบันการเงินในต่างประเทศ บุคคลมีถิ่นฐานอยู่นอกประเทศรวมทั้งสำนักงานใหญ่และสาขาของต่างประเทศ

พิจารณาตามระยะเวลาการฝาก

1. เงินฝากเผื่อเรียก มีมูลค่าเล็กน้อยเมื่อเทียบกับเงินฝากรวมในระบบธนาคารพาณิชย์ โดยมีสัดส่วนปริมาณร้อยละ 3.9-5.0 ในช่วงปี พ.ศ. 2534-2538 การใช้เช็คในการเบิกถอนเงินโดยผู้ฝากจะไม่ได้รับดอกเบี้ยดังเงินฝากประเภทอื่น การขยายตัวของเงินฝากเผื่อเรียก จะขึ้นอยู่กับปริมาณธุรกรรมที่เคลื่อนไหวในทิศทางเดียวกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉลี่ยมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 13.8 ต่อปี

2. เงินฝากออมทรัพย์ มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 12.2 ต่อปี ขณะที่สัดส่วนของเงินฝากออมทรัพย์ต่อเงินฝากรวมในระบบธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มลดลง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 เป็นต้นมา โดย ณ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2539 มีสัดส่วนร้อยละ 22.0 อย่างไรก็ตาม เงินฝากออมทรัพย์ยังคงมีความสำคัญต่อการระดมเงินออมในระบบการเงินของประเทศ ผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย ขณะที่ธนาคารพาณิชย์ในฐานะผู้รับฝากสามารถที่จะนำเงินฝากที่มีการเคลื่อนไหวน้อยไปลงทุนหาผลประโยชน์ต่อไป

3. เงินฝากตามระยะเวลาหรือเงินฝากประจำ มีบทบาทสำคัญมากที่สุดในระบบเงินออมของธนาคารพาณิชย์ มีสัดส่วนถึงร้อยละ 74.1 ณ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2539 กำหนดระยะเวลาในการฝากที่แน่นอน จะทำให้ธนาคารพาณิชย์สามารถนำเงินไปหาผลประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด ในขณะที่ผู้ออมเงินจะได้รับผลตอบแทนจากการฝากเงินสูงกว่าเงินฝากประเภทอื่นตามระยะเวลาการฝาก เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของเงินฝากประจำแบ่งตามระยะเวลา จะเห็นว่าเงินออมส่วนมากจะอยู่ในรูปของเงินฝากประจำระยะเวลา 3 เดือนสูงที่สุด และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 40.8 ในปี พ.ศ. 2535 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 59.8 ณ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2539 ขณะที่เงินฝากประจำระยะเวลา 1 ปี ซึ่งมีสัดส่วนสูงเป็นอันดับสอง มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 20.4 ในปี พ.ศ. 2535 ลดลงร้อยละ 10.9 ณ สิ้นเดือนตุลาคม พ.ศ. 2539 เนื่องจากผู้ออมหันไปฝากเงินในระยะเวลา 3 เดือนมากขึ้น ส่วนเงินฝากประจำประเภทอื่น มีสัดส่วนน้อยมาก เมื่อเทียบกับเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด

บทบาทของรัฐบาลในการส่งเสริมการออม

ในช่วงปี พ.ศ. 2534-2538 อัตราการขยายตัวรวมทั้งโครงสร้างของเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ได้มีการเคลื่อนไหวในทิศทางแตกต่างกันไปในแต่ละช่วงเวลา โดยสาเหตุสำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์มีด้วยกันหลายประการ ทั้งที่เป็นผลกระทบจากมาตรการส่งเสริมของทางการ ผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม พัฒนาการทางการเงินของประเทศ ที่ทำให้ธนาคารพาณิชย์มีคู่แข่งในการระดมเงินออมมากขึ้น เป็นต้น

การส่งเสริมการออมในประเทศนับเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ และลดช่องว่างระหว่างเงินออมและเงินลงทุนของประเทศให้มีความมั่นคงระยะยาว จึงมีความจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องเข้ามาส่งเสริมและกำหนดมาตรการเพื่อให้สถาบันการเงินต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการระดมเงินออมในประเทศ ซึ่งจะเห็นได้ว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มการออมของประเทศให้สูงขึ้น ปัจจุบันการออมของรัฐบาลมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 32 ของการออมรวมทั้งประเทศ หรือคิดเป็นร้อยละ 10.6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ซึ่งสูงเป็นอันดับที่ 2 รองจากการออมภาคธุรกิจ เทียบกับช่วงปี พ.ศ. 2531 ที่การออมของรัฐบาลมีสัดส่วนร้อยละ 20.5 ของการออมรวม การออมของรัฐบาลนอกจากจะมีส่วนสำคัญช่วยให้เศรษฐกิจมีเสถียรภาพมากขึ้นแล้วยังเป็นแหล่งเงินทุนสำคัญที่ใช้ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศอีกด้วย (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2539)

บทบาทของรัฐบาลในการส่งเสริมการออมภาคเอกชนเช่นการออมโดยผ่านกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ นอกจากนี้ยังมีมาตรการสำคัญ ๆ ได้แก่

1. การยกเลิกเพดานดอกเบี้ย ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ทยอยประกาศยกเลิกเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ออกมาอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 และปล่อยให้อัตราดอกเบี้ยในประเทศลอยตัวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา ซึ่งมีผลให้อัตราดอกเบี้ยในประเทศมีการเคลื่อนไหวเป็นไปตามกลไกของตลาดมากขึ้น และมีทิศทางสอดคล้องกับอัตราดอกเบี้ยต่างประเทศมากขึ้น

2. การยกเว้นและลดภาษีดอกเบี้ยเงินฝากประเภทต่าง ๆ ของธนาคารพาณิชย์ ทางการได้นำมาตรการทางการคลังมาช่วยในการส่งเสริมให้เกิดเงินออมระยะยาวเพิ่มมากขึ้น โดยการยกเว้นและการลดภาษีดอกเบี้ยเงินฝากประเภทต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการระดมเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ ซึ่งส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับผู้ออมรายย่อยและเงินออมระยะยาว ดังนี้

- ยกเว้นภาษีสำหรับเงินฝากประจำเกิน 1 ปีขึ้นไป ที่มีวงเงินไม่เกิน 200,000 บาทต่อราย ในปี พ.ศ. 2532

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของเงินฝากประจำระยะ 1 ปีขึ้นไป พบว่ามีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา โดยมีสัดส่วนร้อยละ 10.9 ณ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2539 ลดลงจากร้อยละ 20.4 ในปี พ.ศ. 2535 ขณะที่อัตราการขยายตัวก็มีแนวโน้มลดลงเช่นกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามาตรการกระตุ้นเงินออมดังกล่าวไม่ได้ผลเท่าที่ควร

- ยกเว้นภาษีเงินฝากออมทรัพย์ของผู้ฝากรายย่อยที่ได้รับดอกเบี้ยไม่เกิน 20,000 บาทต่อปี ในปี พ.ศ. 2538

อย่างไรก็ตาม จากตัวเลข ณ เดือนตุลาคม พ.ศ. 2539 พบว่าเงินฝากออมทรัพย์มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 4.9 ซึ่งต่ำกว่าเงินฝากรวมในระบบธนาคารพาณิชย์ที่ร้อยละ 8.7 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ที่อยู่ในระดับต่ำ จึงไม่จูงใจให้นำเงินมาฝากในรูปแบบดังกล่าว

- การลดอัตราภาษีเงินได้จากร้อยละ 15 เหลือร้อยละ 10 จากรายได้ ดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะยาว 5 ปีขึ้นไป ที่มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อการศึกษา เพื่อการซื้อที่อยู่อาศัย และเพื่อการใช้หลังเกษียณอายุ ในปี พ.ศ. 2538

มาตรการดังกล่าว มีผลต่อการเสริมสร้างเงินออมในประเทศไม่มากนัก เนื่องจากผู้ฝากต้องมีภาระผูกพันที่ค่อนข้างยาวนาน และจะต้องมีวัตถุประสงค์ของการฝากเงินที่เฉพาะเจาะจงตามที่กำหนด การปรับลดอัตราภาษีเงินได้จากดอกเบี้ยเพียงร้อยละ 5 จึงไม่เป็นที่จูงใจให้ประชาชนนำเงินมาฝากมากนัก

- ยกเว้นภาษีสำหรับเงินฝากประจำระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 24 เดือนที่มีการฝากเป็นจำนวนเท่า ๆ กันทุกเดือน ไม่เกินเดือนละ 25,000 บาท หรือไม่เกิน 600,000 บาทต่อปี ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2539

มาตรการนี้เป็นการกระตุ้นให้เกิดเงินออมระยะยาวเพื่อสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงให้แก่ระบบการเงินของประเทศ ซึ่งคาดว่าจะมีส่วนช่วยกระตุ้นให้เงินฝากระยะ 2 ปีมีการขยายตัวสูงขึ้นบ้าง อย่างไรก็ตาม ข้อมูลในอดีตพบว่าเงินฝากที่มีระยะเวลามากกว่า 1 ปีขึ้นไป มีบทบาทต่อเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์น้อยมาก โดยในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา มีสัดส่วนร้อยละ 0.60 - 0.91 ถึงแม้มาตรการดังกล่าวจะสามารถกระตุ้นการขยายตัวเงินฝากระยะยาวให้มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นได้ แต่จะมีผลต่อการระดมเงินออมในประเทศโดยรวมเพียงเล็กน้อย เท่านั้น

นอกจากนี้ยังมีมาตรการที่มีผลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ประกอบด้วย

1. สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพภาคเอกชน โดยอนุญาตให้เอกชนที่จัดสรรเงินสำรองไว้เพื่อใช้จ่ายในกรณีลูกจ้างออกจากงาน และไม่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เข้ามาดำเนินการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพภายใน 1 ปี และอนุญาตให้นำเงินดังกล่าวมาคำนวณเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีได้ด้วย

2. เร่งรัดการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพภาครัฐ โดยกำหนดให้รัฐวิสาหกิจที่ยังไม่ได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จะต้องจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

3. การให้สถาบันการเงินบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ บริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน และบริษัทที่ได้รับสัมปทานจากรัฐบาล จะต้องจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

4. มาตรการชะลอการบริโภค ซึ่งจะเห็นว่า มาตรการที่ส่งเสริมการออมนั้นเป็นมาตรการแบบสมัครใจ จะได้ผลการออมหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้ออมเพื่อเสริมกับมาตรการการออมในระยะปานกลาง จึงควรปรับปรุงโครงสร้างภาษีอากรบางประเภท เพื่อชะลอการบริโภคควบคู่กันไป ดังนี้

4.1. การพิจารณาเพิ่มค่าธรรมเนียมการต่อทะเบียนรถยนต์ส่วนบุคคลประจำปีให้สูงขึ้น โดยเฉพาะรถยนต์ขนาดใหญ่และมีราคาแพง

4.2. การพิจารณาปรับปรุงอัตราภาษีที่เกี่ยวกับการบริโภค เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิตให้สอดคล้องกับนโยบายรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการเพิ่มอัตราภาษีสรรพสามิต และภาษีสินค้าบางประเภทโดยเฉพาะสินค้าที่จัดว่าฟุ่มเฟือย เช่น รถยนต์นั่ง ยาสูบ วิสกี้ ไวน์ เครื่องใช้ไฟฟ้าราคาแพง เป็นต้น

บทที่ 3

ผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับเรื่องนี้โดยได้กำหนด สัญลักษณ์ สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
T	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน T-distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การนำเสนอผลการศึกษา

การนำเสนอผลการศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับรูปแบบและลักษณะการออมของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

การวิเคราะห์ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ ขนาดของครัวเรือน รายได้ เป็นต้น

จากที่ทำการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 300 คน จำแนกเป็นชาย 193 คน และเป็นหญิง 107 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 64.3 และ 35.7 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่อายุ 25-34 ปี มีมากที่สุดจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 รองลงมาได้แก่ผู้มีอายุ 35-44 ปีมีจำนวน 73 คนคิดเป็นร้อยละ 24.3 และผู้มีอายุ 55 ปีขึ้นไป

จำนวนน้อยที่สุดคือ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 โดยเป็นผู้มีสถานภาพโสดจำนวน 158 คน เป็นผู้สมรสแล้วจำนวน 128 คน และเป็นหม้ายหรือหย่า 14 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 52.7 42.7 และ 4.7 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 52.7 รองลงมาคือระดับอนุปริญญา / ปวส. จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 และระดับการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีจำนวนน้อยที่สุด 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพรับราชการ พนักงานบริษัทเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ นิสิต นักศึกษา ประกอบธุรกิจส่วนตัว และ ประกอบวิชาชีพอิสระ มีจำนวนเท่า ๆ กันคืออาชีพละ 50 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 กลุ่มตัวอย่างมีที่พักอาศัยเป็นบ้านของตนเองมากที่สุดจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 รองลงมาอาศัยอยู่กับบิดา มารดา จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 และที่พักอาศัยเป็นบ้านพักข้าราชการจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 สมาชิกในครอบครัว 5 คนขึ้นไปมีจำนวนมากที่สุด 104 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 รองลงมาคือสมาชิกในครอบครัว 2-3 คน มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 สมาชิกในครอบครัว 1 คนมีจำนวนน้อยที่สุด 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 กลุ่มตัวอย่างมีรายรับเฉลี่ยต่อเดือน น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 150 คน รายรับเฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 10,000 - 30,000 บาท จำนวน 118 คน รายรับเฉลี่ยต่อเดือน 30,001 - 50,000 บาท จำนวน 30 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 50.0 39.3 และ 10.0 ตามลำดับ สมาชิกในครอบครัวที่มีรายได้ 2-3 คนมีมากที่สุดจำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 61.0 รองลงมาสมาชิกในครอบครัวที่มีรายได้ 1 คน มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7 และ สมาชิกในครอบครัวที่มีรายได้ 5 คนขึ้นไปมีน้อยที่สุดจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 โดยกลุ่มตัวอย่างมีรายได้หลักมาจากเงินเดือน จำนวน 218 คน รองลงมาคือทำธุรกิจส่วนตัวจำนวน 60 คน และมีรายได้หลักมาจากอื่นจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 72.7 20.0 และ 2.0 ตามลำดับ

จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรที่ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ พบว่า เป็นเพศชายร้อยละ 64.3 เป็นเพศหญิงร้อยละ 35.7 ส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ระหว่าง 25-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.0 และมีสถานภาพโสดร้อยละ 52.7 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55.7 โดยมีที่พักอาศัยเป็นบ้านของตนเองคิดเป็นร้อยละ 39.7 จำนวนสมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่าง 4-5 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 และมีรายรับเฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.0 และส่วนใหญ่มีรายได้หลักมาจากเงินเดือน คิดเป็นร้อยละ 72.7

ตารางที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	193	64.3
หญิง	107	35.7
รวม	300	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	64	21.3
25-34 ปี	129	43.0
35-44 ปี	73	24.3
45-54 ปี	26	8.7
55 ปีขึ้นไป	8	2.7
รวม	300	100.0
สถานภาพ		
โสด	158	52.7
สมรส	128	42.7
หม้าย/หย่า	14	4.7
รวม	300	100.0
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า	17	5.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	48	16.0
อนุปริญญา/ปวส.	63	21.0
ปริญญาตรี	167	55.7
สูงกว่าปริญญาตรี	5	1.7
รวม	300	100.0

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพ		
ข้าราชการ	50	16.7
พนักงานบริษัทเอกชน	50	16.7
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	50	16.7
นิสิต นักศึกษา	50	16.7
อื่น ๆ	100	33.3
รวม	300	100.0
เจ้าของบ้านที่พักอาศัย		
บิดา มารดา	83	27.7
บ้านของตนเอง	119	39.7
ญาติ	21	7.0
เป็นการเช่า	70	23.3
อื่น ๆ	7	2.3
รวม	300	100.0
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1 คน	23	7.7
2-3 คน	89	29.7
4-5 คน	84	28.0
5 คนขึ้นไป	104	34.7
รวม	300	100.0

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายรับเฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง		
น้อยกว่า 10,000 บาท	150	50.0
ตั้งแต่ 10,000-30,000 บาท	118	39.3
ตั้งแต่ 30,001-50,000 บาท	30	10.0
มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป	2	0.7
รวม	300	100.0
สมาชิกในครอบครัวที่มีรายได้		
1 คน	71	23.7
2-3 คน	183	61.0
4-5 คน	29	9.7
5 คนขึ้นไป	17	5.7
รวม	300	100.0
แหล่งรายได้หลัก		
เงินเดือน	218	72.7
ค่าจ้าง	16	5.3
ทำธุรกิจส่วนตัว	60	20.0
อื่น ๆ	6	2.0
รวม	300	100.0

จำนวนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุและเพศ

กลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามอายุและเพศ (ตารางที่ 6) พบว่า เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือเพศชาย 193 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3 เพศหญิง 107 คน คิดเป็นร้อยละ 35.7

ส่วนใหญ่มีอายุ 25-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.0 เป็นชาย 90 คน หญิง 39 คน ส่วนอายุ 55 ปีขึ้นไปมีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.7 เป็นชาย 6 คน เป็นหญิง 2 คน

ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและอายุ

ระดับการศึกษากลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามเพศ (ตารางที่ 7) พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7 เป็นชาย 106 คน หญิง 61 คน ผู้มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.7 เป็นชาย 4 คน เป็นหญิง 5 คน โดยระดับการศึกษาของกลุ่มลูกค้าที่ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ เมื่อจำแนกตามอายุ (ตารางที่ 8) พบว่า เป็นกลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด โดยมีอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 51 คน อายุ 25-34 ปี จำนวน 56 คน อายุ 35-44 ปี จำนวน 45 คน อายุ 45-54 ปี จำนวน 12 คน และอายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีจำนวนน้อยที่สุด จำแนกเป็นผู้มีอายุระหว่าง 25-30 ปี จำนวน 1 คน อายุ 35-44 ปี จำนวน 2 คน และ อายุ 45-54 ปี จำนวน 2 คน

ตารางที่ 6 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุและเพศ

อายุ(ปี)	เพศ		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
< 25	18	46	64	21.3
25-34	90	39	129	43.0
35-44	61	12	73	24.3
45-54	18	8	26	8.7
>55	6	2	8	2.7
รวม	193	107	300	100.0
ร้อยละ	64.3	35.7	100.0	

ตารางที่ 7 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

ระดับการศึกษา	เพศ		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
มัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า	7	10	17	5.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	32	16	48	16.0
อนุปริญญา/ปวส.	44	19	63	21.0
ปริญญาตรี	106	61	167	55.7
สูงกว่าปริญญาตรี	4	1	5	1.7
รวม	193	107	300	100.0
ร้อยละ	64.3	35.7	100.0	

ตารางที่ 8 ระดับการศึกษาจำแนกตามอายุ

ระดับการศึกษา	อายุ (ปี)					รวม	ร้อยละ
	< 25	25 - 34	35 - 44	45 - 54	> 55		
มัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า	3	7	1	3	3	17	5.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	6	26	9	5	2	48	16.0
อนุปริญญา/ปวส.	4	39	16	4	0	63	21.0
ปริญญาตรี	51	56	45	12	3	167	55.7
สูงกว่าปริญญาตรี	0	1	2	2	0	5	1.7
รวม	64	129	73	26	8	300	100.0
ร้อยละ	21.3	43.0	24.3	8.7	2.7	100.0	

รายได้หลักของครอบครัวจำแนกตามเพศ

รายได้หลักของครอบครัวกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามเพศ (ตารางที่ 9) พบว่า ส่วนใหญ่จะมีรายได้มาจากเงินเดือน คิดเป็นร้อยละ 72.7 โดยแยกเป็น ชาย 153 คน หญิง 65 คน และรายได้หลักมาจากอื่น ๆ ร้อยละ 2 ได้แก่ การรับบำนาญ และการค้าขาย

ตารางที่ 9 รายได้หลักของครอบครัวจำแนกตามเพศ

รายได้หลักของครอบครัว	เพศ		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
เงินเดือน	153	65	218	72.7
ค่าจ้าง	9	7	16	5.3
การทำธุรกิจส่วนตัว	29	31	60	20.0
อื่น ๆ	2	4	6	2.0
รวม	193	107	300	100.0
ร้อยละ	64.3	35.7	100.0	

ตอนที่ 2 รูปแบบและลักษณะการออมของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 10) ส่วนใหญ่จะออมเงินประมาณร้อยละ 10 ของรายได้ มีจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 รองลงมาจะออมเงินประมาณร้อยละ 5 ของรายได้ จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 และจะออมเงินประมาณร้อยละ 20 ของรายได้ มีจำนวนน้อยที่สุด 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3 และธนาคารพาณิชย์ที่ใช้ออมเงินคือส่วนใหญ่จะใช้ธนาคารกรุงไทยมากที่สุด จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 23.7 รองลงมาจะเลือกออมเงินกับธนาคารกสิกรไทย จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 สาเหตุเลือกออมเงินกับธนาคารแห่งนี้ ส่วนใหญ่จะมาจากความสะดวกในการติดต่อ จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาได้แก่ การมีบัญชีเงินเดือนอยู่กับธนาคารแห่งนั้น จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 โดยจะออมเงินในรูปแบบการฝากออมทรัพย์มากที่สุด จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 63.0 รองลงมาได้แก่การฝากทั้งออมทรัพย์และประจำ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 และหากกลุ่มตัวอย่างมีรายได้เพิ่มขึ้น จะทำการออมเพิ่มขึ้น จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 68.7 และทำการออมเท่าเดิม จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9 และกลุ่มตัวอย่างไม่แน่ใจว่า หากตนเองมีรายได้เพิ่มขึ้นจะทำการออมเพิ่มขึ้นหรือไม่ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3

ตารางที่ 10 ข้อมูลเกี่ยวกับการออมของกลุ่มตัวอย่าง

เกี่ยวกับการออม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ร้อยละของการออมในแต่ละเดือนของกลุ่มตัวอย่าง		
5	91	30.3
10	120	40.0
15	22	7.3
20	28	9.3
> 20	39	13.0
รวม	300	100.0
ธนาคารที่ใช้เก็บออม		
กรุงเทพ	45	15.0
กสิกรไทย	66	22.0
กรุงไทย	71	23.7
ไทยพาณิชย์	61	20.3
อื่น ๆ	57	19.0
รวม	300	100.0
สาเหตุที่ออมเงินกับธนาคารนั้น		
มีความน่าเชื่อถือ	54	18.0
สะดวกในการติดต่อ	150	50.0
มีบัญชีเงินเดือนกับธนาคาร	72	24.0
ให้ผลตอบแทนสูง	14	4.7
อื่น ๆ	10	3.3
รวม	300	100.0

ตารางที่ 10 (ต่อ)

เกี่ยวกับการออม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หากมีรายได้เพิ่มขึ้นจะทำการออม		
เพิ่มขึ้น	206	68.7
เท่าเดิม	27	9.0
ไม่แน่ใจ	67	22.3
รวม	300	100.0
รูปแบบการออมเงินกับธนาคาร		
ออมทรัพย์	189	63.0
ประจำ	47	15.7
ออมทรัพย์และประจำ	63	21.0
อื่น ๆ	1	0.3
รวม	300	100.0
วัตถุประสงค์ในการออม		
ใช้ในยามฉุกเฉิน	99	33.0
ป้องกันความสูญหาย	65	21.7
เพื่ออนาคตของตนเอง	103	34.3
เพื่อการท่องเที่ยว	9	3.0
อื่น ๆ	24	8.0
รวม	300	100.0

ร้อยละของการออมเงินจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และขนาดของครัวเรือน

ร้อยละการออมเงินของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามเพศ (ตารางที่ 11) จะพบว่า ในแต่ละเดือน กลุ่มลูกค้าจะทำการออมเงินประมาณร้อยละ 10 ของรายได้เป็นส่วนใหญ่ จำนวน 120 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 40 จำแนกเป็นชาย 77 คน หญิง 43 คน เมื่อจำแนกตามการศึกษา (ตารางที่ 12) พบว่า ผู้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือ ต่ำกว่า และมัธยมศึกษา

ตอนปลาย / ปวช. จะทำการออมเงินประมาณร้อยละ 5 ของรายได้ ขณะที่ผู้ที่มีระดับการศึกษา
อนุปริญญา ปริญญาตรี และ สูงกว่าปริญญาตรี จะทำการออมเงินประมาณร้อยละ 10 ของรายได้
เมื่อจำแนกตามอาชีพ (ตารางที่ 13) พบว่า อาชีพรับราชการ และนิสิต นักศึกษาจะทำการ
ออมเงินประมาณร้อยละ 5 ของรายได้ นอกนั้นอาชีพอื่น ๆ เช่น พนักงานบริษัทเอกชน พนักงาน
รัฐวิสาหกิจ เป็นต้น จะทำการออมเงินประมาณร้อยละ 10 ของรายได้ และเมื่อจำแนกตาม
ขนาดของครัวเรือน (ตารางที่ 14) พบว่า จำนวนสมาชิกในครอบครัวไม่เกิน 5 คน จะทำการ
ออมเงินประมาณร้อยละ 10 ของรายได้ หากจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 5 คนขึ้นไป
จะทำการออมเงินประมาณร้อยละ 5 ของรายได้

วัตถุประสงค์ในการออมจำแนกตามเพศและอายุ

วัตถุประสงค์ในการออมของกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามเพศ (ตารางที่ 15) จะพบว่า
ส่วนใหญ่จะออมเงินมีวัตถุประสงค์ในการเก็บออมเพื่ออนาคตของตนเอง จำนวน 103 คน คิดเป็น
ร้อยละ 34.3 เป็นชาย 63 คน หญิง 40 คน รองลงมาได้แก่ การออมเงินเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน
จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 33 โดยเป็นชาย จำนวน 57 คน หญิง 42 คน และเมื่อจำแนก
ตามอายุ (ตารางที่ 16) จะพบว่า กลุ่มลูกค้ำที่มีอายุต่ำกว่า 25 - 44 ปี จะออมเงินเพื่อใช้ใน
อนาคตของตนเอง กลุ่มลูกค้ำที่มีอายุ 45 - 54 ปี มีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อใช้จ่ายในยาม
ฉุกเฉิน กลุ่มลูกค้ำที่มีอายุ 55 ปีขึ้นไป จะมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อป้องกันการสูญหาย

ตารางที่ 11 ร้อยละของการออมเงินจำแนกตามเพศ

ร้อยละของการออม	เพศ		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
5	51	40	91	30.3
10	77	43	120	40.0
15	15	7	22	7.3
20	20	8	28	9.3
> 20	30	9	39	13.0
รวม	193	107	300	100.0
ร้อยละ	64.3	35.7	100.0	

ตารางที่ 12 ร้อยละของการออมเงินจำแนกตามระดับการศึกษา

ร้อยละของ การออม	ระดับการศึกษา					รวม	ร้อยละ
	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี		
5	7	21	17	46	0	91	30.3
10	5	18	31	64	2	120	40.0
15	0	2	7	12	1	120	40.0
20	4	4	3	16	1	28	9.3
>20	1	3	5	29	1	39	13.0
รวม	17	48	63	167	5	300	100.0
ร้อยละ	5.7	16.0	21.0	55.7	1.7	100.0	

ตารางที่ 13 ร้อยละของการออมจำแนกตามอาชีพ

ร้อยละของ การออม	อาชีพ					รวม	ร้อยละ
	ข้าราชการ	พนักงาน บริษัทเอกชน	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	นิสิต นักศึกษา	อื่น ๆ		
5	32	7	13	25	14	91	30.3
10	8	29	31	17	35	120	40.0
15	2	6	3	3	8	22	7.3
20	3	5	2	3	15	28	9.3
>20	5	3	1	2	28	39	13.0
รวม	50	50	50	50	100	300	100.0
ร้อยละ	16.7	16.7	16.7	16.7	33.3	100.0	

ตารางที่ 14 ร้อยละของการออมจำแนกตามขนาดของครัวเรือน

ร้อยละของ การออม	จำนวนสมาชิก ในครอบครัว				รวม	ร้อยละ
	1 คน	2 - 3 คน	4 - 5 คน	5 คนขึ้นไป		
5	4	28	23	36	91	30.3
10	11	44	32	33	120	40.0
15	2	5	6	9	22	7.3
20	2	4	13	9	28	9.3
>20	4	8	10	17	39	13.0
รวม	23	89	84	104	300	100.0
ร้อยละ	7.7	29.7	28.0	34.7	100.0	

ตารางที่ 15 วัตถุประสงค์ในการออมจำแนกตามเพศ

วัตถุประสงค์	เพศ		รวม	ร้อยละ
	ชาย	หญิง		
เพื่อให้ในยามฉุกเฉิน	57	42	99	33.0
เพื่อป้องกันการสูญหาย	50	15	65	21.7
เพื่ออนาคตของตนเอง	63	40	103	34.3
เพื่อเดินทางท่องเที่ยว	3	6	9	3.0
อื่น ๆ	20	4	24	8.0
รวม	193	107	300	100.0
ร้อยละ	64.3	35.7	100.0	

ตารางที่ 16 วัตถุประสงค์ในการออมจำแนกตามอายุ

วัตถุประสงค์	อายุ(ปี)					รวม	ร้อยละ
	< 25	25-34	35-44	45-54	> 55		
เพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน	21	45	19	11	3	99	33.0
เพื่อป้องกันการสูญหาย	6	32	18	5	4	65	21.7
เพื่ออนาคตของตนเอง	29	46	20	7	1	103	34.3
เพื่อเดินทางท่องเที่ยว	6	1	1	1	0	9	3.0
อื่น ๆ	2	5	15	2	0	24	8.0
รวม	64	129	73	26	8	300	100.0
ร้อยละ	21.3	43.0	24.3	8.7	2.7	100.0	

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน โดยพิจารณาความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ (ตารางที่ 17) สามารถสรุปได้ดังนี้

1. อัตราดอกเบี้ย

ส่วนใหญ่ร้อยละ 36.3 เห็นว่าอัตราดอกเบี้ยมีความสำคัญปานกลาง ในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ร้อยละ 28 เห็นว่าอัตราดอกเบี้ยมีความสำคัญมากที่สุดในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 3.44 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

2. ประเภทเงินฝากที่ธนาคารมีให้

ส่วนใหญ่ร้อยละ 44.3 เห็นว่า ประเภทเงินฝากที่ธนาคารมีให้มีความสำคัญปานกลาง ในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ร้อยละ 25.0 เห็นว่า ประเภทเงินฝากที่ธนาคารมีให้มีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 3.14 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญปานกลาง ในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

3. ชื่อเสียงของธนาคาร

ส่วนใหญ่ร้อยละ 36.3 เห็นว่าชื่อเสียงของธนาคารมีความสำคัญมาก ในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ร้อยละ 30.3 เห็นว่าชื่อเสียงของธนาคารมีความสำคัญปานกลางในการตัดสินใจเลือกออมเงิน กับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 3.76 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

4. ความมั่นคงของธนาคาร

ส่วนใหญ่ร้อยละ 56.0 เห็นว่าความมั่นคงของธนาคารมีความสำคัญมากที่สุด ในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ร้อยละ 28.0 เห็นว่าความมั่นคงของธนาคารมีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 4.38 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญมากที่สุด ในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

5. ภาพพจน์ของธนาคาร

ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.3 เห็นว่าภาพพจน์ของธนาคารมีความสำคัญมากและมากที่สุด ในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 4.08 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

6. จำนวนสาขาของธนาคาร

ส่วนใหญ่ร้อยละ 33.7 เห็นว่าจำนวนสาขาของธนาคารมีความสำคัญปานกลาง ในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ร้อยละ 31.7 เห็นว่าจำนวนสาขาของธนาคารมีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 3.75 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญมาก ในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

7. เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร

ส่วนใหญ่ร้อยละ 38.0 เห็นว่าเทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคารมีความสำคัญมากที่สุด ในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ร้อยละ 31.0 เห็นว่าเทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคารมีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 3.99 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

8. ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร

ส่วนใหญ่ร้อยละ 35.0 เห็นว่าความมั่นใจในตัวผู้บริหารมีความสำคัญปานกลาง ในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ร้อยละ 24.7 เห็นว่าความมั่นใจในตัวผู้บริหารมีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 4.38 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญมากที่สุด ในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

9. กิริยามารยาทของพนักงาน

ส่วนใหญ่ร้อยละ 47.3 เห็นว่ากิริยามารยาทของพนักงานมีความสำคัญมากที่สุด ในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ร้อยละ 32.7 เห็นว่ากิริยามารยาทของพนักงานมีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 4.22 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญมากที่สุด ในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

10. ความสะดวกในการไปใช้บริการ

ส่วนใหญ่ร้อยละ 57.7 เห็นว่าความสะดวกในการไปใช้บริการมีความสำคัญมากที่สุด ในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ร้อยละ 29.7 เห็นว่าความสะดวกในการไปใช้บริการมีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 4.43 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญมากที่สุด ในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

11. ความรวดเร็วในการให้บริการ

ส่วนใหญ่ร้อยละ 62.7 เห็นว่า ความรวดเร็วในการให้บริการมีความสำคัญมากที่สุดในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ร้อยละ 27.0 เห็นว่า ความรวดเร็วในการให้บริการ มีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 4.51 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญมากที่สุด ในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

12. การชักชวนจากพนักงาน

ส่วนใหญ่ร้อยละ 33.7 เห็นว่า การชักชวนจากพนักงานมีความสำคัญน้อยในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ร้อยละ 30.0 เห็นว่า การชักชวนจากพนักงาน มีความสำคัญปานกลางในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 2.54 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญน้อย ในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

13. คำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว

ส่วนใหญ่ร้อยละ 36.0 เห็นว่าคำแนะนำจากบุคคลในครอบครัวมีความสำคัญปานกลางในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ร้อยละ 26.3 เห็นว่าคำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว มีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 2.62 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญปานกลางในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

14. คำแนะนำจากเพื่อน

ส่วนใหญ่ร้อยละ 35.0 เห็นว่า คำแนะนำจากเพื่อนมีความสำคัญปานกลางในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ร้อยละ 32.0 เห็นว่า คำแนะนำจากเพื่อนมีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 2.38 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญน้อย ในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

15. ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร

ส่วนใหญ่ร้อยละ 38.3 เห็นว่าข่าวสารข้อมูลจากธนาคารมีความสำคัญปานกลาง ในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ร้อยละ 37.3 เห็นว่าข่าวสารข้อมูลจากธนาคารมีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 3.44 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญมาก ในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

16. ข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่างๆ

ส่วนใหญ่ร้อยละ 40.3 เห็นว่าข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่างๆ มีความสำคัญปานกลาง ในการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ รองลงมา คือ ร้อยละ 33.7 เห็นว่า ข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่างๆ มีความสำคัญมากในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ มีค่าเฉลี่ย = 3.44 ซึ่งเป็นคะแนนเฉลี่ยในระดับที่มีความสำคัญมาก ในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

จากการศึกษา เพื่อจัดอันดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ พบว่ากลุ่มลูกค้าให้ความสำคัญกับความรวดเร็วในการให้บริการเป็นอันดับแรก โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ เรื่องของความสะดวกในการไปใช้บริการ และเรื่องของความมั่นคงของธนาคาร โดยกลุ่มลูกค้าได้ให้ความสำคัญในเรื่องของคำแนะนำจากเพื่อน น้อยที่สุด

การเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

การเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ ขนาดของครัวเรือน และรายได้ โดยแยกพิจารณา ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงที่มีต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ (ตารางที่ 18) พบว่า

1.1 กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิง ให้ความสำคัญต่อบัญชีด้านชื่อเสียงธนาคาร ความมั่นคงของธนาคาร ภาพพจน์ของธนาคาร จำนวนสาขาของธนาคาร กิริยามารยาทของพนักงาน ความสะดวกในการไปใช้บริการ ความรวดเร็วในการให้บริการ ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร และ ข้อมูลจากสื่อต่างๆ แตกต่างกันโดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2 กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิง ให้ความสำคัญต่อบัญชีด้านอัตราดอกเบี้ย ประเภทเงินฝาก ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร การชักชวนจากพนักงาน คำแนะนำจาก

บุคคลในครอบครัว และคำแนะนำจากเพื่อนไม่แตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และระดับ 0.01

โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญต่อบัจจัยต่าง ๆ เช่น อัตราดอกเบี้ย ประเภทเงินฝาก ชื่อเสียงของธนาคาร ฯลฯ ไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 100

ตารางที่ 17 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความ สำคัญ	อันดับที่
อัตราดอกเบี้ย	3.44	1.26	มาก	9
ประเภทเงินฝากที่ธนาคารมีให้	3.14	1.06	ปานกลาง	11
ชื่อเสียงของธนาคาร	3.76	0.99	มาก	7
ความมั่นคงของธนาคาร	4.38	0.81	มากที่สุด	3
ภาพพจน์ของธนาคาร	4.08	0.86	มาก	5
จำนวนสาขาของธนาคาร	3.75	0.98	มาก	8
เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร	3.99	0.97	มาก	6
ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร	3.41	1.19	มาก	10
กิริยามารยาทของพนักงาน	4.22	0.89	มากที่สุด	4
ความสะดวกในการไปใช้บริการ	4.43	0.76	มากที่สุด	2
ความรวดเร็วในการให้บริการ	4.51	0.73	มากที่สุด	1
การชักชวนจากพนักงาน	2.54	1.10	น้อย	13
คำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว	2.62	1.12	ปานกลาง	12
คำแนะนำจากเพื่อน	2.38	1.03	น้อย	14
ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร	3.44	0.94	มาก	9
ข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ	3.44	0.98	มาก	9
รวม	3.59	0.54	มาก	

ตารางที่ 18 ผลการเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์โดยพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านจำแนกตามเพศ

ปัจจัย	ค่า T	Sig.
อัตราดอกเบี้ย	-3.466**	0.001
ประเภทเงินฝากที่ธนาคารมีให้	-4.632**	0.000
ชื่อเสียงของธนาคาร	-1.340	0.181
ความมั่นคงของธนาคาร	-0.103	0.918
ภาพพจน์ของธนาคาร	-0.432	0.666
จำนวนสาขาของธนาคาร	-1.074	0.284
เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร	-0.586	0.558
ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร	-3.379**	0.010
กิจกรรมการตลาดของพนักงาน	-1.820	0.070
ความสะดวกในการไปใช้บริการ	0.216	0.829
ความรวดเร็วในการให้บริการ	-0.293	0.770
การชักชวนจากพนักงาน	-5.310**	0.000
คำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว	-5.176**	0.000
คำแนะนำจากเพื่อน	-3.625**	0.000
ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร	-1.746	0.082
ข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ	-1.472	0.142
รวม	-4.236**	0.000

2. วิเคราะห์ความแปรปรวน ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามอายุ (ตารางที่ 19) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน ตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญของปัจจัยด้านชื่อเสียงของธนาคารความมั่นคงของธนาคาร ภาพพจน์ของธนาคาร จำนวนสาขาของธนาคาร เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร กิจกรรมการตลาดของพนักงาน ความสะดวกในการไปใช้บริการ ความรวดเร็วในการให้บริการ ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร และข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ แตกต่างกัน โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน ตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญของปัจจัยอัตราดอกเบี้ย ประเภทเงินฝากที่ธนาคารมีให้ การชักชวนจากพนักงาน คำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว และคำแนะนำจากเพื่อน ไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน ให้ความสำคัญต่อบัญชีต่าง ๆ เช่น อัตราดอกเบี้ย ประเภทเงินฝาก ชื่อเสียงของธนาคาร ฯลฯ ไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านจำแนกตามอายุ

ปัจจัย	ค่า F	Sig.
อัตราดอกเบี้ย	5.530**	0.000
ประเภทเงินฝากที่ธนาคารมีให้	5.688**	0.000
ชื่อเสียงของธนาคาร	0.781	0.538
ความมั่นคงของธนาคาร	0.849	0.495
ภาพพจน์ของธนาคาร	0.647	0.630
จำนวนสาขาของธนาคาร	0.258	0.904
เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร	0.623	0.646
ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร	1.631	0.166
กิริยามารยาทของพนักงาน	0.650	0.627
ความสะดวกในการไปใช้บริการ	2.070	0.085
ความรวดเร็วในการให้บริการ	0.904	0.462
การชักชวนจากพนักงาน	4.258**	0.002
คำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว	11.524**	0.000
คำแนะนำจากเพื่อน	4.894**	0.001
ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร	0.563	0.689
ข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ	0.344	0.848
รวม	3.285**	0.005

3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามสถานภาพ (ตารางที่ 20) พบว่า

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน ตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญของปัจจัยด้านประเภทเงินฝาก ชื่อเสียงของธนาคาร ความมั่นคงของธนาคาร ภาพพจน์ของธนาคาร จำนวนสาขาของธนาคาร เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร กิจยามารยาทของพนักงาน ความสะดวกในการไปใช้บริการ ความรวดเร็วในการให้บริการ คำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว และคำแนะนำจากเพื่อน แตกต่างกันโดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านจำแนกตามสถานภาพ

ปัจจัย	ค่า F	Sig.
อัตราดอกเบี้ย	3.661*	0.027
ประเภทเงินฝากที่ธนาคารมีให้	4.792**	0.009
ชื่อเสียงของธนาคาร	1.563	0.211
ความมั่นคงของธนาคาร	0.698	0.498
ภาพพจน์ของธนาคาร	0.238	0.788
จำนวนสาขาของธนาคาร	0.412	0.663
เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร	1.538	0.217
ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร	0.649	0.523
กิริยามารยาทของพนักงาน	0.132	0.876
ความสะดวกในการไปใช้บริการ	2.798	0.063
ความรวดเร็วในการให้บริการ	1.018	0.363
การชักชวนจากพนักงาน	5.438**	0.005
คำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว	1.764	0.173
คำแนะนำจากเพื่อน	2.716	0.068
ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร	4.526*	0.012
ข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ	5.947**	0.003
รวม	2.963	0.053

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน ตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญของปัจจัยด้านอัตราดอกเบี้ย การชักชวนจากพนักงาน ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร และข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน ให้ความสำคัญต่อบัญชีต่าง ๆ เช่น อัตราดอกเบี้ย ประเภทเงินฝาก ชื่อเสียงของธนาคาร ฯลฯ แตกต่างกัน โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามระดับการศึกษา (ตารางที่ 21) พบว่า

4.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญของปัจจัยด้านอัตราดอกเบี้ย ชื่อเสียงของธนาคาร ความมั่นคงของธนาคาร ภาพพจน์ของธนาคาร จำนวนสาขาของธนาคาร เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร กิจการมารยาทของพนักงาน ความสะดวกในการไปใช้บริการ และความรวดเร็วในการให้ โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญของปัจจัยด้านประเภทเงินฝาก การชักชวนจากพนักงาน คำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว คำแนะนำจากเพื่อน ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร และข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ให้ความสำคัญต่อบัญชีต่าง ๆ เช่น อัตราดอกเบี้ย ประเภทเงินฝาก ชื่อเสียงของธนาคาร ฯลฯ ไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 100

5. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามอาชีพ (ตารางที่ 22) พบว่า

5.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน ตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญของปัจจัยด้านจำนวนสาขาของธนาคาร แตกต่างกันโดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน ตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญของปัจจัยด้านอัตราดอกเบี้ย ประเภทเงินฝาก ชื่อเสียงของธนาคาร ความมั่นคงของธนาคาร ภาพพจน์ของธนาคาร เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร กิจการมารยาทของพนักงาน ความสะดวกในการไปใช้บริการ ความรวดเร็วในการให้บริการ การ

ชักชวนจากพนักงาน คำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว คำแนะนำจากเพื่อน ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร และข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยต่าง ๆ เช่น อัตราดอกเบี้ย ประเภทเงินฝาก ชื่อเสียงของธนาคาร ฯลฯ ไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 100

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านจำแนกตามระดับการศึกษา

ปัจจัย	ค่า F	Sig.
อัตราดอกเบี้ย	2.346	0.550
ประเภทเงินฝากที่ธนาคารมีให้	6.277**	0.000
ชื่อเสียงของธนาคาร	1.999	0.095
ความมั่นคงของธนาคาร	1.555	0.186
ภาพพจน์ของธนาคาร	1.334	0.257
จำนวนสาขาของธนาคาร	1.022	0.396
เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร	3.569	0.070
ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร	2.125	0.078
กิจกรรมรยาทของพนักงาน	1.193	0.314
ความสะดวกในการไปใช้บริการ	1.795	0.130
ความรวดเร็วในการให้บริการ	1.305	0.268
การชักชวนจากพนักงาน	5.745**	0.000
คำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว	4.157**	0.003
คำแนะนำจากเพื่อน	4.938**	0.001
ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร	4.473**	0.002
ข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ	3.816**	0.005
รวม	5.854**	0.000

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยพิจารณาปัจจัย
แต่ละด้านจำแนกตามอาชีพ

ปัจจัย	ค่า F	Sig.
อัตราดอกเบี้ย	7.408**	0.000
ประเภทเงินฝากที่ธนาคารมีให้	5.046**	0.001
ชื่อเสียงของธนาคาร	6.745**	0.000
ความมั่นคงของธนาคาร	9.285**	0.000
ภาพพจน์ของธนาคาร	3.179*	0.014
จำนวนสาขาของธนาคาร	1.754	0.138
เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร	3.348*	0.011
ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร	3.143*	0.015
กิริยามารยาทของพนักงาน	17.664**	0.000
ความสะดวกในการไปใช้บริการ	4.068**	0.003
ความรวดเร็วในการให้บริการ	2.545*	0.040
การชักชวนจากพนักงาน	5.280**	0.000
คำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว	12.871**	0.000
คำแนะนำจากเพื่อน	5.884**	0.000
ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร	10.126**	0.000
ข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ	10.085**	0.000
รวม	10.379**	0.000

6. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามขนาดของครัวเรือน (ตารางที่ 23) พบว่า

6.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดของครัวเรือนต่างกัน ตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญของปัจจัยด้านประเภทเงินฝาก และคำแนะนำจากบุคคลในครอบครัวแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ 0.01

6.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดของครัวเรือนต่างกัน ตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญของปัจจัยด้านอัตราดอกเบี้ย ชื่อเสียงของธนาคาร ความมั่นคง

ของธนาคาร ภาพพจน์ของธนาคาร จำนวนสาขาของธนาคาร เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร กิริยามารยาทของพนักงาน ความสะดวกในการไปใช้บริการ และ ความรวดเร็วในการให้บริการ การชักชวนจากพนักงาน คำแนะนำจากเพื่อน ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร และข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดของครัวเรือนต่างกัน ให้ความสำคัญต่อบัจจัยต่าง ๆ เช่น อัตราดอกเบี้ย ประเภทเงินฝาก ชื่อเสียงของธนาคาร ฯลฯ แตกต่างกัน โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยพิจารณาปัจจัย แต่ละด้านจำแนกตามขนาดของครัวเรือน

ปัจจัย	ค่า F	Sig.
อัตราดอกเบี้ย	1.930	0.125
ประเภทเงินฝากที่ธนาคารมีให้	2.796*	0.040
ชื่อเสียงของธนาคาร	1.636	0.181
ความมั่นคงของธนาคาร	0.681	0.564
ภาพพจน์ของธนาคาร	0.039	0.990
จำนวนสาขาของธนาคาร	0.674	0.569
เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร	1.522	0.209
ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร	0.153	0.928
กิริยามารยาทของพนักงาน	0.921	0.431
ความสะดวกในการไปใช้บริการ	1.917	0.127
ความรวดเร็วในการให้บริการ	1.021	0.384
การชักชวนจากพนักงาน	1.853	0.138
คำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว	4.566**	0.004
คำแนะนำจากเพื่อน	1.938	0.123
ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร	0.910	0.437
ข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ	0.308	0.820
รวม	1.885	0.132

7. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ จำแนกตามรายได้ (ตารางที่ 24) พบว่า

7.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกัน ตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญของปัจจัยด้านความมั่นคงของธนาคาร ภาพพจน์ของธนาคาร จำนวนสาขาของธนาคาร เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร ความรวดเร็วในการให้บริการ คำแนะนำจากเพื่อน ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร และข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่างๆ แตกต่างกัน โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยพิจารณาปัจจัยแต่ละด้านจำแนกตามรายได้

ปัจจัย	ค่า F	Sig.
อัตราดอกเบี้ย	5.975**	0.001
ประเภทเงินฝากที่ธนาคารมีให้	4.185**	0.006
ชื่อเสียงของธนาคาร	2.908**	0.035
ความมั่นคงของธนาคาร	2.081	0.103
ภาพพจน์ของธนาคาร	2.474	0.062
จำนวนสาขาของธนาคาร	1.463	0.225
เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร	0.762	0.516
ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร	3.522*	0.015
กิจกรรมรยาทของพนักงาน	6.309**	0.000
ความสะดวกในการไปใช้บริการ	4.897**	0.002
ความรวดเร็วในการให้บริการ	2.168	0.092
การชักชวนจากพนักงาน	6.024**	0.001
คำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว	5.572**	0.001
คำแนะนำจากเพื่อน	2.204	0.088
ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร	1.103	0.348
ข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่างๆ	1.091	0.353
รวม	4.972**	0.002

7.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกัน ตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญของปัจจัยด้านอัตราดอกเบี้ย ประเภทเงินฝาก ชื่อเสียงของธนาคาร ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร กิจการมารยาทของพนักงาน ความสะดวกในการไปใช้บริการ และการชักชวนจากพนักงาน และคำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว ไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

โดยสรุปกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกัน ให้ความสำคัญต่อยปัจจัยต่าง ๆ เช่น อัตราดอกเบี้ย ประเภทเงินฝาก ชื่อเสียงของธนาคาร ฯลฯ ไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

อภิปรายผล

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน เป็นชายร้อยละ 64.7 เป็นหญิงร้อยละ 35.7 ทั้งเพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญในการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยจะให้ความสำคัญเรื่องอัตราดอกเบี้ย ประเภทเงินฝาก ชื่อเสียง และความมั่นคงของธนาคาร ฯลฯ เหมือนกัน

ลักษณะการออมของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การเก็บออมของกลุ่มตัวอย่างจะขึ้นอยู่กับรายได้ที่พวกเขาได้รับ จากการศึกษาจะเห็นว่า ผู้มีอาชีพรับราชการ และนิสิต นักศึกษา จะออมเงินเพียงร้อยละ 5 ของรายได้ หากกลุ่มลูกค้ามีรายได้เพิ่มขึ้นพวกเขาก็จะออมเพิ่มขึ้น การเลือกออมเงินกับธนาคารลูกค้าจะคำนึงถึงความสะดวกในการติดต่อมาเป็นอันดับแรก ซึ่งจะเป็นธนาคารที่ใกล้ที่บ้าน ที่ทำงาน เป็นต้น การที่กลุ่มตัวอย่างจะออมเงินกับธนาคารได้นั้น ผลการศึกษาพบว่า การตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่างต้องการความรวดเร็ว และความสะดวกในการไปใช้บริการ ดังนั้นหากธนาคารต้องการเพิ่มจำนวนลูกค้าให้มาใช้บริการ ธนาคารควรจะปรับปรุงเรื่องการให้บริการเป็นอันดับแรก รวมทั้งการฝึกอบรมพนักงานในด้านกิริยามารยาทในการให้การให้บริการด้วย เนื่องจากเป็นปัจจัยตัวหนึ่งในการเลือกออมเงินกับธนาคารของกลุ่มตัวอย่าง รูปแบบการออมเงินของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่จะทำการออมในลักษณะการฝากออมทรัพย์มากที่สุด เนื่องจากบัญชีออมทรัพย์เป็นบัญชีที่มีความสะดวกและคล่องตัวในการใช้ วัตถุประสงค์ในการออมเงินของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่จะเป็นการออมเพื่ออนาคตของตนเอง สำหรับผู้มีครอบครัวจะออมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝากเป็นการศึกษานูตราส่วนใหญ่ ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างใช้พิจารณาตัดสินใจเลือกออมเงินเป็นอันดับแรก ๆ จะเป็นเรื่องของความรวดเร็วและความสะดวกมากที่สุด

สิ่งที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญน้อยเป็นเรื่องของคำแนะนำจากบุคคล เช่น เพื่อน พนักงาน และบุคคลในครอบครัว ซึ่งแสดงว่าลูกค้าไม่ได้ให้ความสำคัญในด้านนี้มากนัก

ดังนั้นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ความรวดเร็ว ความสะดวก ความมั่นคง และกิจกรรมยาทของพนักงาน ซึ่งหากธนาคารต้องการที่จะเพิ่มปริมาณลูกค้าของธนาคารรวมทั้งการรักษาลูกค้า ธนาคารควรมีการพัฒนาและฝึกอบรมพนักงานให้มีจิตสำนึกในการให้บริการ ปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมาก คือ เรื่องของภาพพจน์ของธนาคาร ชื่อเสียงของธนาคาร จำนวนสาขาของธนาคาร อัตราดอกเบี้ย ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งความมั่นใจในตัวผู้บริหาร ซึ่งตามที่กล่าวมาแล้วนั้น เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับธนาคารในส่วนที่เป็นภาพลักษณ์ของธนาคาร ดังนั้นธนาคารก็ควรมีการพัฒนาในด้านภาพพจน์ที่มีต่อสังคม ควรสร้างภาพพจน์ให้เกิดความน่าเชื่อถือต่อสังคม รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือสังคมในด้านต่าง ๆ เท่าที่จะทำได้ ปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญน้อย ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นซึ่งจะเป็นเรื่องของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ประเทศไทยถือได้ว่าเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาประเทศหนึ่ง ที่ยังต้องการเงินทุนเพื่อนำมาลงทุนในโครงการต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่กำลังขยายตัวอย่างต่อเนื่อง การที่เงินทุนในประเทศมีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้นำไปลงทุนในโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล รัฐบาลจึงจำเป็นต้องหาแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศเข้ามาเป็นจำนวนมาก ซึ่งย่อมจะเป็นการเพิ่มความเสี่ยงต่อเสถียรภาพทางด้านเศรษฐกิจ ความเสี่ยงดังกล่าวจะมีทั้งในลักษณะการจ่ายคืนเงินกู้จากต่างประเทศ การผูกผันของอัตราแลกเปลี่ยน นอกจากนี้ การมุ่งการพึ่งพิงเงินทุนจากต่างประเทศเป็นระยะเวลานาน จะทำให้เกิดปัญหาการชะงักงันทางด้านเศรษฐกิจ เพราะว่าเงินทุนดังกล่าวย่อมจะมีช่วงระยะเวลาจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น หนทางหนึ่งที่จะช่วยลดการพึ่งพิงเงินทุนจากต่างประเทศได้ คือ การพยายามส่งเสริมการออมภายในประเทศอย่างต่อเนื่องและจริงจัง การพยายามปรับปรุงประสิทธิภาพในการใช้เงินทุนที่นำเข้ามา ตลอดจนพยายามปรับปรุงมาตรการต่าง ๆ ที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดการออมภายในประเทศ เช่น การใช้มาตรการทางด้านภาษีในการส่งเสริมการออม การเพิ่มจำนวนสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องกับการออมระยะยาว เช่น การส่งเสริมการจัดตั้งบริษัทประกันชีวิต การจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของสถาบันการเงินต่าง ๆ เป็นต้น

การทำการศึกษابัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ ศึกษาเฉพาะกรณี : พื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร ผลจากการศึกษาปรากฏว่า สถานภาพสมรส และขนาดของครัวเรือนที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญต่อบัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ในขณะที่เดียวกันตัวแปรอิสระที่เหลือ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกันของกลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญต่อบัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นอาจจะเป็นเพราะการที่จะตัดสินใจเลือกออมเงินนั้น บัจจัยที่ใช้เป็นตัวประกอบการตัดสินใจ เช่น อัตราดอกเบี้ย ประเภทเงินฝาก เป็นต้น เป็นสิ่งที่กลุ่มตัวอย่าง ให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจเหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็เพศชายหรือเพศหญิง ในระดับอายุต่างกัน

ประกอบอาชีพที่ต่างกัน มีรายได้ที่ไม่เท่ากัน แต่ก็ก็จะพิจารณาให้ความสำคัญต่อปัจจัยต่าง ๆ ในลักษณะเดียวกัน

เมื่อพิจารณาผลการศึกษา จะพบว่ากลุ่มลูกค้าที่ออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย และมีการศึกษาระดับปริญญาตรี จะทำการออมเงินประมาณร้อยละ 10 ของรายได้ โดยใช้ธนาคารกรุงไทยในการเก็บออมมากที่สุด เนื่องจากมีความสะดวกในการติดต่อ มีรูปแบบในการออมเงินแบบการฝากออมทรัพย์มากที่สุด และหากกลุ่มตัวอย่างมีรายได้เพิ่มขึ้นพวกเขาจะทำการออมเงินเพิ่มขึ้น วัตถุประสงค์ในการออมส่วนใหญ่เพศชายจะออมเงินเพื่ออนาคตของตนเอง เป็นอันดับแรก

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ในเรื่องอัตราดอกเบี้ย พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องอัตราดอกเบี้ย อยู่ในระดับที่มีความสำคัญมาก เป็นอันดับที่ 9
2. ประเภทเงินฝากที่ธนาคารมีให้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องประเภทเงินฝากที่ธนาคารให้อยู่ในระดับที่มีความสำคัญปานกลาง เป็นอันดับที่ 11
3. ชื่อเสียงของธนาคาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องชื่อเสียงของธนาคาร อยู่ในระดับที่มีความสำคัญมาก เป็นอันดับที่ 7
4. ความมั่นคงของธนาคาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องความมั่นคงของธนาคารอยู่ในระดับที่มีความสำคัญมากที่สุด เป็นอันดับที่ 3
5. ภาพพจน์ของธนาคาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องภาพพจน์ของธนาคาร อยู่ในระดับที่มีความสำคัญมาก เป็นอันดับที่ 5
6. จำนวนสาขาของธนาคาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องจำนวนสาขาของธนาคารอยู่ในระดับที่มีความสำคัญมาก เป็นอันดับที่ 8
7. เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องเทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร อยู่ในระดับที่มีความสำคัญมาก เป็นอันดับที่ 6

8. ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องความมั่นใจในตัวผู้บริหารอยู่ในระดับที่มีความสำคัญมาก เป็นอันดับที่ 10
9. กิจยามารยาทของพนักงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องกิริยามารยาทของพนักงานอยู่ในระดับที่มีความสำคัญมากที่สุด เป็นอันดับที่ 4
10. ความสะดวกในการไปใช้บริการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องความสะดวกในการไปใช้บริการ อยู่ในระดับที่มีความสำคัญมากที่สุด เป็นอันดับที่ 2
11. ความรวดเร็วในการให้บริการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องความรวดเร็วในการให้บริการ อยู่ในระดับที่มีความสำคัญมากที่สุด เป็นอันดับแรก
12. การชักชวนจากพนักงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการชักชวนจากพนักงาน อยู่ในระดับที่มีความสำคัญน้อย เป็นอันดับที่ 13
13. คำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่อง คำแนะนำจากบุคคลในครอบครัว อยู่ในระดับที่มีความสำคัญปานกลาง เป็นอันดับที่ 12
14. คำแนะนำจากเพื่อน พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องคำแนะนำจากเพื่อน อยู่ในระดับที่มีความสำคัญน้อย เป็นอันดับที่ 14
15. ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่อง ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร อยู่ในระดับที่มีความสำคัญมาก เป็นอันดับที่ 9
16. ข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่อง ข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่าง ๆ อยู่ในระดับที่มีความสำคัญมาก เป็นอันดับที่ 9

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ และทราบถึงความเป็นไปได้ของบุคคลที่จะเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยพิจารณาจากลักษณะประชากรในด้าน เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ ขนาดของครัวเรือน และ รายได้ ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้สามารถเป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ปรับปรุงกลยุทธ์และหาแนวทางในการวางแผนการตลาดของธนาคารพาณิชย์ ในการออกบริการเพื่อระดมเงินออมจากประชาชน ซึ่งจากการศึกษา พบว่า กลุ่มลูกค้าที่ทำการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องอัตราดอกเบี้ยเป็นอันดับแรกในการตัดสินใจ แต่กลุ่มลูกค้าที่ทำการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญกับความเร็วในการให้บริการเป็นอันดับแรก ดังนั้น การแข่งขันในด้านการระดมเงินฝากของธนาคารในปัจจุบัน จะไม่สามารถที่จะมุ่งเน้นกลยุทธ์ทางด้านราคาได้เหมือนในอดีตที่ผ่านมา เพราะกลยุทธ์ทางด้านราคาจะทำให้เกิดค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้น ขณะเดียวกันการหารายได้ที่จะนำมาชดเชยก็ทำได้ยากลำบากมากขึ้น การแข่งขันของธนาคารในยุคปัจจุบันต้องมุ่งเน้นการประหยัดค่าใช้จ่าย กลยุทธ์การแข่งขันด้านเงินฝากจะต้องใช้การสร้างรูปแบบเงินฝากที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และปรับปรุงบริการให้มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

การศึกษาได้พิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยปัจจัยที่นำมาพิจารณาจะเป็นปัจจัยเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ได้นำมาพิจารณา ซึ่งอาจจะมีตัวแปรตัวอื่นอีกที่นำจะมีผลต่อการเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์ โดยจะส่งผลกระทบมาสู่ปริมาณการฝากที่จะหมุนเวียนเข้ามาในระบบสถาบันการเงิน โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ด้วย ในปัจจุบันมีสถาบันการเงินจำนวนมากที่มีส่วนในการระดมเงินออมจากประชาชน ซึ่งสถาบันการเงินเหล่านั้นก็เป็นคู่แข่งของธนาคารพาณิชย์ส่วนหนึ่ง เช่น บริษัทประกันชีวิต บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนที่เข้ามามีบทบาทในการออมเงินของประชาชนมากขึ้น ดังนั้น จึงควรทำการศึกษาเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการระดมเงินออมของสถาบันการเงินต่าง ๆ ด้วย เช่นการพัฒนาบริการ เพื่อที่จะสร้างความหลากหลายให้กับบริการเพื่อให้จำแนกบริการ ตามกลุ่มลูกค้าเป้าหมายมากขึ้น หรือที่จะได้ทราบถึงกลยุทธ์ต่าง ๆ ในการระดมเงินออมมาจากประชา ความแตกต่างกันในการระดมเงินออมด้วยเครื่องมือทางการเงินประเภทต่าง ๆ ของแต่ละสถาบันการเงิน และข้อจำกัดในการระดมเงินออมด้วยเครื่องมือทางการเงินแต่ละประเภทเป็นอุปสรรคในการระดมเงินออม ข้อจำกัดที่เกิดขึ้นกับการระดมเงินออมผ่านธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ ธนาคารมักจะขยายจำนวนสาขา ในการแสวงหาลูกค้ารายใหม่เข้ามาฝาก ขณะเดียวกันกับการเพิ่มขึ้นของเงินออมจากลูกค้าเดิมมีน้อย

ในขณะที่การขยายจำนวนสาขา ก็ยังมีอุปสรรคในเรื่องกฎเกณฑ์ที่ทางการกำหนดต้องดำรงเงินสำรอง ในเรื่องของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของแต่ละธนาคาร โดยเฉพาะธนาคารขนาดใหญ่จะมีอัตราดอกเบี้ยที่ใกล้เคียงอัตราเดียวกัน เพื่อลดระดับการแข่งขันระหว่างธนาคารและธนาคารไม่สามารถใช้อัตราดอกเบี้ยเป็นเครื่องมือในการระดมเงินออมได้อย่างเต็มที่ แต่ในขณะที่สถาบันการเงินประเภทอื่น เช่น บริษัทเงินทุน ได้ใช้อัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าเป็นการระดมเงินออม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาถึงการใช้นโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล เช่นการใช้นโยบายทางด้านภาษี โดยพิจารณาว่า นโยบายทางด้านภาษีมีผลในการเพิ่มเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์มากขึ้นหรือไม่

2. ควรจะศึกษาถึงผลตอบแทนด้านอื่น ๆ ที่นอกจากผลตอบแทนในด้านดอกเบี้ยและการยกเว้นภาษีที่ผู้ฝากเงินที่จะได้รับจากเงินฝากปลอดภาษี ว่าการออกมาตราการการยกเว้นภาษีดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่ฝากเป็นประจำตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไปนั้น ผู้ฝากได้รับสิทธิประโยชน์มากน้อยเพียงใด ซึ่งจะทำให้เกิดสิ่งจูงใจในการที่นำเงินมาออมมากขึ้น

3. ควรจะทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของสถาบันการเงินอื่น ๆ เช่นบริษัทเงินทุน และหลักทรัพย์ หรือ บริษัทประกันชีวิต ว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่ผู้ออมเงินจะนำมาพิจารณาในการเลือกออมเงินกับสถาบันต่าง ๆ เหล่านั้น

4. การเพิ่มการระดมเงินออมในธนาคารพาณิชย์ ปัจจุบันมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น การเพิ่มการมูลค่าเพิ่ม (Value added) แก่เงินออมของผู้ฝาก อาทิ การออมเพื่อการศึกษาและการออมเพื่อที่อยู่อาศัย จะเป็นมาตรการหนึ่งที่ดึงดูดให้ประชาชนทำการออมโดยมีวัตถุประสงค์ที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งอาจจะนำมาใช้ในการศึกษาพฤติกรรมของผู้ออมได้ในครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

กุลธิดา มาลากุล. 2538. **ความยืดหยุ่นของอัตราดอกเบี้ยต่อเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย**. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กัลยา วานิชย์บัญชา. 2538. **หลักสถิติ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดวงพร อ่อนหวาน. 2540. **ปัจจัยที่มีผลในการออมทรัพย์กับบริษัทเงินทุนของอาจารย์สายบริหารธุรกิจ ระดับอุดมศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่**. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ณรงค์ศักดิ์ ธนวิบูลย์ชัย. 2532. **เอกสารการสอนชุดวิชา เศรษฐศาสตร์วิเคราะห์ หน่วยที่ 9-15**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ติรณ พงศ์มพัฒน์. 2533. **หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 504 สังคมศึกษา ชั้น ม.5**. กรุงเทพฯ: บริษัทอักษรเจริญทัศน์ จำกัด.

เดือนจิต สารีบุตร. 2529. **บทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์ในการส่งเสริมการออมของสมาชิก ศึกษาเฉพาะกรณีออมทรัพย์ครูนครราชสีมา จำกัด**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2536. **รายงานเศรษฐกิจและการเงิน**. กรุงเทพฯ.

_____. 2537. **รายงานเศรษฐกิจรายเดือน**. กรุงเทพฯ.

_____. 2538. **รายงานเศรษฐกิจและการเงิน**. กรุงเทพฯ.

_____. 2539. **รายงานเศรษฐกิจและการเงิน**. กรุงเทพฯ.

- ฉราภพ พรทศพล. 2539 . **ปัจจัยที่มีผลต่อการระดมเงินฝาก:ศึกษากรณีบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์.** กรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปัญญา ตันติยวงศ์ . 2534. **การปฏิรูประบบการเงินเพื่อส่งเสริมเงินออมของประเทศ.** กรุงเทพฯ: หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร ภาครัฐร่วมเอกชนรุ่นที่ 4, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- เพ็ญแข แสงแก้ว. 2538. **การวิจัยทางสังคมศาสตร์.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัตนา สายคณิต. 2531. **เศรษฐศาสตร์การลงทุนทางตรงระหว่างประเทศ.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วรุณรัตน์ ไชยสุต. 2540. “โครงสร้างเงินออมในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย”.**เศรษฐกิจปริทัศน์.** 3 . (2). น. 1-25.
- ศิริลักษณ์ พงศ์สันติสุข. 2537. **กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ บทบาทในการระดมเงินออมของภาคครัวเรือน.** กรุงเทพฯ: ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ศุภชัย อังรงค์สกุลศิริ. 2536. **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ศึกษากรณีของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2513-2532.** กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีสังคม.
- สนธยา นริสสินกุล . 2535 . **การวิเคราะห์การออมภาคครัวเรือนไทยปี พ.ศ.2517-2533.** กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สุจิตรา บัวใบ. 2526. การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตเมืองและชนบทของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยนิพนธ์ปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาดา ธีระกุล และคณะ. 2526. "การออมภาคครัวเรือน" น.25-62. รายงานเศรษฐกิจรายเดือน ธนาคารแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2540. **บัญชีประชาชาติ**. กรุงเทพฯ.
- Eizenga,W. 1961. Demographic Factor and Saving. Amsterdam : North - Harrol.
- Tengumnuay, M.1981. Household Saving Behavior in Thailand . Bangkok: Master's Thesis , Thammasat University.
- Ramanatham,R.1969. " An Econometric Exploration of Indian Saving Behavior ". American Statistical Association Journal. (March 1969) .

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์
ศึกษาเฉพาะกรณี : พื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอิสระ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2541
หลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย (/)
ลงในหัวข้อที่ท่านเลือก

สำหรับผู้วิจัย

แบบสอบถามเลขที่

ส่วนที่ 1 : รายละเอียดเกี่ยวกับผู้กรอกแบบสอบถาม		
		1-3
1.1 เพศ	☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง	☐ 4
1.2 อายุ	☐ 1) ต่ำกว่า 25 ปี ☐ 2) 25 - 34 ปี ☐ 3) 35 - 44 ปี ☐ 4) 45 - 54 ปี ☐ 5) 55 ปีขึ้นไป	☐ 5
1.3 สถานภาพ	☐ 1) โสด ☐ 2) สมรส ☐ 3) หม้าย / หย่า	☐ 6
1.4 ระดับการศึกษา	☐ 1) มัธยมศึกษาตอนต้น หรือต่ำกว่า ☐ 2) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. ☐ 3) อนุปริญญา / ปวส. ☐ 4) ปริญญาตรี ☐ 5) สูงกว่าปริญญาตรี	☐ 7
1.5 อาชีพ	☐ 1) ข้าราชการ ☐ 2) พนักงานบริษัทเอกชน ☐ 3) พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ 4) นิสิต นักศึกษา ☐ 5) อื่นๆระบุ.....	☐ 8

1.6 บ้านที่ท่านอาศัยอยู่เป็น	☐ 1) บ้านบิดา มารดา	☐ 2) บ้านของตนเอง	
	☐ 3) บ้านญาติ	☐ 4) บ้านเช่า / หอพัก	☐ 9
	☐ 5) อื่นๆระบุ.....		
1.7 จำนวนสมาชิกในครอบครัว (นับตัวท่านเองด้วย)	☐ 1) 1 คน	☐ 2) 2 - 3 คน	
	☐ 3) 4 - 5 คน	☐ 4) 5 คนขึ้นไป	☐ 10
1.8 ท่านมีรายรับเฉลี่ยต่อเดือน	☐ 1) น้อยกว่า 10,000 บาท		
	☐ 2) ตั้งแต่ 10,000 - 30,000 บาท		☐ 11
	☐ 3) ตั้งแต่ 30,001 - 50,000 บาท		
	☐ 4) มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป		
1.9 จำนวนสมาชิกในครอบครัวของท่านที่มีรายได้ทั้งหมด	☐ 1) 1 คน	☐ 2) 2 - 3 คน	
	☐ 3) 4 - 5 คน	☐ 4) 5 คนขึ้นไป	☐ 12
1.10 รายได้หลักในครอบครัวของท่านมาจาก (ตอบเพียง 1 คำตอบ)	☐ 1) เงินเดือน	☐ 2) ค่าจ้าง	
	☐ 3) การทำธุรกิจส่วนตัว	☐ 4) อื่นๆระบุ.....	☐ 13
ส่วนที่ 2 : เกี่ยวกับการออม			
2.1 ในแต่ละเดือนท่านจะออมเงินกี่เปอร์เซ็นต์ของรายได้	☐ 1) 5 %	☐ 2) 10 %	☐ 3) 15 %
	☐ 4) 20 %	☐ 5) มากกว่า 20 %	☐ 14
			ขึ้นไป
2.2 ท่านใช้ธนาคารใดในการเก็บออมเงินมากที่สุด (ตอบเพียง 1 คำตอบ)	☐ 1) ธนาคารกรุงเทพ	☐ 2) ธนาคารกสิกรไทย	
	☐ 3) ธนาคารกรุงไทย	☐ 4) ธนาคารไทยพาณิชย์	☐ 15
	☐ 5) อื่นๆระบุ.....		
2.3 สาเหตุที่สำคัญที่สุดที่ท่านเลือกออมเงินกับธนาคารแห่งนั้น (ตอบเพียง 1 คำตอบ)	☐ 1) มีความน่าเชื่อถือ	☐ 2) สะดวกในการติดต่อ	
	☐ 3) มีบัญชีเงินเดือนกับธนาคารอยู่แล้ว	☐ 4) ให้ผลตอบแทนสูง	☐ 16
	☐ 5) อื่นๆระบุ.....		

2.4 ท่านออมเงินกับธนาคารในรูปแบบใด ☐ 1) ฝากออมทรัพย์ ☐ 2) ฝากประจำ ☐ 3) ฝากทั้งออมทรัพย์และประจำ ☐ 4) อื่นๆระบุ.....	☐ 17
2.5 ท่านออมเงินเพื่อวัตถุประสงค์ใดมากที่สุด (ตอบเพียง 1 คำตอบ) ☐ 1) เพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน ☐ 2) เพื่อป้องกันความสูญหาย ☐ 3) เพื่ออนาคตของตนเอง ☐ 4) เพื่อเดินทางท่องเที่ยว ☐ 5) อื่นๆระบุ.....	☐ 18
2.6 ในอนาคตถ้าท่านมีรายได้เพิ่มขึ้นท่านจะออมเงินเพิ่มขึ้นหรือไม่ ☐ 1) ออมเพิ่มขึ้น ☐ 2) ออมเท่าเดิม ☐ 3) ไม่แน่ใจ	☐ 19

ส่วนที่ 3 : ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์

ท่านคิดว่า หัวข้อต่อไปนี้มีความสำคัญมากหรือน้อยเพียงใด ต่อการตัดสินใจเลือกออมเงินกับธ.พาณิชย์

ปัจจัย	สำคัญมากที่สุด	สำคัญมาก	สำคัญปานกลาง	สำคัญน้อย	ไม่สำคัญ	
1. อัตราดอกเบี้ย						☐ 20
2. ประเภทเงินฝากที่ธนาคารมีให้						☐ 21
3. ชื่อเสียงของธนาคาร						☐ 22
4. ความมั่นคงของธนาคาร						☐ 23
5. ภาพพจน์ของธนาคาร						☐ 24
6. จำนวนสาขาของธนาคาร						☐ 25
7. เทคโนโลยีที่ทันสมัยของธนาคาร						☐ 26
8. ความมั่นใจในตัวผู้บริหาร						☐ 27
9. กิริยามารยาทของพนักงาน						☐ 28
10. ความสะดวกในการไปใช้บริการ						☐ 29
11. ความรวดเร็วในการให้บริการ						☐ 30
12. การชักชวนจากพนักงาน						☐ 31
13. คำแนะนำจากคนในครอบครัว						☐ 32
14. คำแนะนำจากเพื่อน						☐ 33
15. ข่าวสารข้อมูลจากธนาคาร						☐ 34
16. ข้อมูลที่ได้รับจากสื่อต่างๆ						☐ 35

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อผู้เขียน	นางสาวพรทิพย์ อยู่สาร
วัน เดือน ปี เกิด	15 มิถุนายน 2514
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีวัดระฆัง ปีที่จบการศึกษา ปี 2532 ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีที่จบการศึกษา ปี 2536
ประวัติการทำงาน	ฝ่ายนโยบายการตลาด บมจ. ธนาคารกรุงเทพ